

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN; EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KROMOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAO-UTCA 49

E földön békekesség!

Irta: Kiss Ferenc, a debreczeni m. kir. tudományegyetem rektora.

Lehet-e nagyobb ellenmondás, hangozhatik-e szó visszásabban s képzelhető-e az időszertűség ellen durvább merénylet, mint békekességről beszélni ma? Sokszor öldökölte már ember embertársát s állott harcban egymással s Istennel, de ilyen világfelfordulást még nem látott a vén idő, mióta az Ur elindította. A betlehemi csillag helyett felgyújtott falvak rémes pirossága izzik bele a szent éjszakába, örömhirdető angyalok helyett pusztulást süítő gránátok röpdösnek a levegőben, a bölcsőt kereső jámbor pásztorok kezében gyilkos szerszámok villognak s királyok nem a Krisztusnak tisztességet tenni indultak kegyes utba, hanem népek, nemzedékek kiirtására szálltak véres háboruba. Nincs a napnak annyi sugára, amennyi e vértengert bearanyozhatná s nincs az égnek annyi könnye, amennyi e szennyet azokról lemoshatná, akik ezt okozták.

Felszabadult a pokol minden ördöge, eltépte láncát minden szenvedély, lehullott a világról a műveltség, a felvilágosultság, a keresztyéniség máza, mert csak máz volt s döbbenetesen tört ki az emberből a lényeg, a való, az őz állat, mely Kainban tiszteli a törzs gyökerét s a világ sorsának földi intézőiben legjellegzetesebb képviselőit. Ezek hangoztatták az unalomig, a gyanukeltésig: békekesség, békekesség s im a béke útja ide vezetett ahhoz a békekességhez, mely az elhagyott harcmezőkön az elesettek mozdulatlan hullasorain ül s otthon a meghasadt szívű anyák és hitvesek fájdalomából kövült halál nyugalomává.

Nem ezt a békét hirdették az angyalok. Ez a béke halála, Krisztus pedig az élet békéje.

Szegénység gyötör, nincs meg a mindennap s a holnap telve kinzó aggodalmakkal, Krisztus szól: nem csak kenyérrel él az ember, hanem Istennek minden igéjével; nézd meg a mező liliomait, az ég madarait, aki azokat táplálja, gondja lesz reád is.

Elhagyatva vagy, az élet hajótöröttje, nyájas családi körtől idegen, utszéli bokrok régi ismerőse; Krisztus szól: én is magam voltam ébren a Gecsemáné kertben, engem is egyedül hagytak a nehéz órákban s még sem voltam egyedül, az Isten velem volt s diadalt arattam.

Szenvedés árja borít el, csapás, csatlódás, betegség urkodik feletted, Krisztus int s a vihar elcsendesül s az elvonult felhők nyomán szabadulás napja tör fel egedre.

Méltatlanul üldöz a világ, igazságodért arcul ver a poroszló s lelked mélyén a bűn győzelme feletti felindulás remeg, nézz Krisztusra, ki homlokán égi fénsséggel áll Pilátus előtt s a kereszten lelkében vérrózsák közt isteni béke fehér lilioma fakad.

Bűn sara tapad lelked fehér köntösére s a folt jobban éget, mint kígyó marása; a büntudat sulya alatt roskadozva, nem mered szemeidet sem fölemelni, ne félj, szól Jézus, csak higgy, Én azért jöttem, hogy megtartsam, ami elveszett s véremmel tisztítsam meg, ami tisztátalan.

Halálos verejték fagyasztja meg lelked a gondolatra, hogy az élet alkonya rád borul s ez éjjellel rád nézve minden elveszett, átsap a sötétben egy fényözön s a fényből hang tör elő: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki én bennem hiszen, ha meghal is, él az.

S ha az egész világ eresztékei szakadoznának s a föld négy sarka megroppanva, a rászakadó égbolt alatt leomlani készül, az összeomló mindenség rémitő zaján egy hang zug át: Én meggyőztem a világot s akiknek homlokán az én pecsétem van, új eget, új földet teremtek számukra.

Ez Jézus, a most született, a béke királya. Összekötő kapocs a föld és ég között, béke szívárványa, melynek hajló ívén a vergődő lélek atyjához eljuthat, romolhatatlan hid a két világ partján, aranyfonál az emberszív és Isten között, gyémántkapu, mely a tékozló fiak előtt megnyílik, gyöngyökkel beszórt ut, mely mennyfelé vezet, kiomló vér, melyből bűnbocsánat s üdvösség virágai csattanak, Isten szive, mely mások életéért szakad meg, örök harc a sáttánnal, hogy a lélekben béke lakozzék.

Béke, mit e világ sem nem adhat, sem el nem vehet. Béke, mely a háboruban is él, működik s boldogít, mert a Krisztus békéje nem fegyverszünet, nem háboru utáni békekötés, nem világbéke; a Krisztus békéje lelki béke, az egyén békéje.

E béke mellett folyhat a háboru, még is meg és béke marad s tespedhet a világ százados békében, mégis lehet békétlen a lélek. E rettenetes világháboruban is meg lehet s meg is kell őriznünk lelki békekességünket. Békéje csak annak nem lehet, aki alacsony, önző indokból támad békés szomszédjára; az önvédelmi harc Isten szerinti kötelesség. A mi harcunk ugyan védelmi harc, a mi békénk tehát sérthetetlen. Szeresd felebarátodat, mint magadat, szól a jézusi parancs, tehát a magam szeretete lévén a mérték, jogom, sőt kötelességem magamat megvédeni; az élet Istennek legdrágább földi adománya, fenn kell hát tartanom, meg kell azt védelmeznem, amint Krisztus is tizenkét sereg angyal támogatására hivatkozott, amellyel megtudná, meg is fogná magát védeni, ha Isten eleve másként nem végezett volna.

Ily értelemben legyen azért mindnyájunkra nézve béke ünnepe e mai Karácsony. Szülessék meg szívünkben a Krisztus, keljenek bennünk életre s mint ható erők legyenek munkásak a krisztusi elvek, állítsuk vissza a külső körülmények s a bűn miatt megszakadt életközösséget Istennel, fogadjuk el életelvül, életeszményül a ma születettet s akkor, keljen bár életünk, mieink, templomunk, hazánk védelmére fegyverbe szállanunk vagy itthon megkettőztetett kötelességtudással s emberszeretettel serénykednünk, megtaláljuk lelkünk igazi békéjét, mely nem más, mint a ránkváró kötelességek s az ezekkel szemben végzett munka benső egyensulya, lelki egység Istennel s Krisztus teljes befogadása.

Ha minden egyén e lelki békéig eljut, önmagától megszűnik a földön minden visszavonás, békételenség és háboru, elmúlik az önzés minden szigete s nem találtnak a nemzeteket elválasztó hegyek. Ezt az életelvet juttassa diadalra a ma született Jézus s akkor a háborus Karácsony örök béke születésnapjává magasztosul, melyen újra és örökké hangzik az angyali szó: E földön békekesség!

A törökökkel együtt győzünk, csak Török pezsgőt igyunk.

Kétszázézer hadifogoly a monarchiában

Seregeink kilenc nap alatt 43,000 oroszot ejtettek foglyul — Lowicz a németek kezében — Németgyőzelem a keletporosz határon — A francia offenzíva véres kudarcai — Háboru-ellenes tüntetések Párisban

Debrecen, december 24.

A pápa minden fáradozása hiábavaló volt. A szeretetnek, a békének szelid ünnepe nem parancsolhatott pihenést az öldöklő fegyvereknek. Karácsony szent napján épp olyan erővel folynak a véres harcok az északi francia partoktól a kaukázusi hegyekig s a bibliai földekig, mint az utolsó öt hónapnak csaknem mindenik napján. És ki tudja, meddig kell még folynia az embervér oecánjának.

Az oroszok elleni háborunknak most vivjük a leghevesebb csatáit s a legkeményebb harcokban a legragyogóbb haditettekkel gyarapítják katonáink ősi dicsőségüket. A sok száz kilométeres fronton mindenütt, Lengyelországban éppen úgy, mint Galiciában s a magyar határszélen kifejlődött újabb harcaink a zavartalan siker jegyében állanak. A Kárpátok ungmegyei szorosaiából s a máramarosi határhegyek aljáról súlyos orosz vereségekről kapunk hírt. Galiciában sikeresen mérkőzünk az orosz hadakkal, melyeknek szívós ellenállása itt a cári presztízstre szakadó halálos csapást igyekszik fölfogni. — Dél-Lengyelországban győzünk, aminek élő bizonyítékai az ezerszámra elfogott orosz katonák. Höfer mai jelentése a detailokra kíváncsiak éhségét is csillapítja: az osztrák-magyar csapatok kilenc nap alatt több mint 43000 oroszot ejtettek foglyul. E létszám megállapítása óta már négy nap eltelt s azóta bizonyára újabb ezernyi orosz gyarapítja a monarchia hadifogoly-állományát, amely már négy nappal ezelőtt elérte a 200,000 számot.

A németek lengyelországi harcainak programszerű előrehaladásáról fogalmat nyújthat az a helyzetkép, amely Varsó életéről számol be. Ezt az előrehaladást nem képes föl tartóztatni „a szabad látást akadályozó időjárás”, mert ha a tűzérő nem juthat szóhoz, helyébe lépnek a szuronyok. Minden jel arra vall, hogy a Bzura- és Rawka-szakasz akadályait is le fogja győzni a német vitézség, a mely Lowicz után hatalmába fogja keríteni a Varsó felé vezető utat.

A nyugoti harctéren a francia-angol hadsereg minden nap megpróbálkozik a generális rohammal, amely minden nap egyformán véres kudarcot vall. Joffre nyilván mindaddig próbálkozik az offenzívával, amíg Párisban együtt lesz a parlament. De amint a parlament egybegyűlésére nem volt képes szállítani Joffre az északi megyék fölszabadítását, éppen úgy véget fog érni a háborús szeszizó s a németek rajta fognak ülni Észak-Franciaország nyakán. A nyugoti fronton harmadik hónapja tart az árok-harc, amely lassan megőrli a francia hadsereg erejét és megőrli a francia nép türelmét is, amelyet ináris fölváltott az elégtelenség és nyílt háboru-ellenes tüntetésektől tette hangossá Páris utcáit.

Mai távirataink a harctéri eseményekről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, december 24. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

Az Ökörmező mellett fekvő felső Nagyág völgyében áll a harc. A Latorca vidékén csapataink tegnap többrendbeli támadást — az oroszoknak súlyos veszteségeket okozva — visszavertek és egy ellenséges zászlóalját Alsó-Vereckénél szétverték. A felső Ung völgyében támadásunk lassan az Uzsoki-szoros irányához tért nyert. December 21-ikén ezen kárpáti völgyek területén 650 oroszot ejtettünk foglyul.

Az ismert galíciai arcvonalon a harcok tovább folynak.

A Nida alsó folyásánál december 22-én egy ütközetben több mint 2000 foglyot ejtettünk.

Tomasow vidékén és a Rawka—Bzura vonalon tovább harcolunk.

December 11-ikétől 20-ikáig 43,300 oroszot ejtettünk foglyul.

A monarchiában immár 200,000 az ellenséges hadifoglyok száma.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A rabló oroszok.

Dorna-Watra, december 24. Az orosz orvosi akadémiának egy elfogott hallgatója beszélgetés közben elmondta, hogy ő maga látta, amikor orosz katonáorvosok Bukovinában aranyórákat loptak el és vittek magukkal a házakból és számos fosztogatást vittek véghez. A kozákok erkölce nagyon mélyre sülyedt. A kozákok a háborút inkább rablómanővernek tekintik, mint hadjáratnak. A kozákoknál most a fosztogatás játssza az első szerepet, a katonai szolgálat másodrendű dolog. Maguk a kozáktisztek is fosztogatnak, kozákruhába öltözve. Ezek miatt a fosztogatásokat, melyeket a katonai hatóságok eddig hallgatagon eltűrtek, s amelyekre eddig végrehajthatlan botbüntetést hoztak, most halálbüntetés terhe alatt tiltották meg.

Visszarendelték a galíciai vasutasokat.

Nyiregyháza, december 24. A galíciai harcok következtében, mint ismeretes, egyes helyeket ki kellett üríteni és ezekről a helyekről nemcsak a lakosság, de az állami hivatalok, vasutak, bankok is eltávoztak. A vasuti felszereléseket, lokomotivokat, kocsikat Magyarország különböző állomásaira hozták és ugyancsak magyar városokban helyezkedtek el osztrák vasutasok is. Így került körülbelül néhány héttel ezelőtt számos galíciai vasutas és sok vasuti felszerelés, vasuti kocsik Nyiregyházára is.

Az itt időző osztrák vasutasok tegnap váratlanul táviratot kaptak, hogy azonnal induljanak el, még pedig az összes ittlevő felszerelésekkel együtt. Az utasítás Oderberget jelöli ki utolsó állomásul.

Az itt levő galíciai vasutasok kijelent-

ték, hogy a parancs okát nem tudják, valószínű azonban, hogy azért rendelik őket Oderbergbe, mert újra megindul a forgalom Galícia ama városaiban, ahol győzelmes előnyomulásunk következtében egyre hátrálódnak az orosz csapatok. Minthogy Oderberg közel van a határhoz, valószínűleg innen fog történni az elosztásuk. Mint illetékes helyen értesültünk, a galíciai vasutasokat azért rendelték táviratilag Oderbergbe, mert Nyugatgalícia legnagyobb részében újból megindul a vasuti forgalom. Mostani offenzívánk ugyanis azt eredményezte, hogy az oroszoknak az egész vonalon vissza kell vonulniuk és így Nyugatgalícia megtisztul az ellenségtől. Hogy a vasuti forgalmat a lehető legrövidebb idő alatt újból helyreállítsák, az annak a jele, hogy nem fog sikerülni az ellenségnek a visszahódított területeken garázdálkodnia s mihamarabb egész Galiciából kitararodik.

A németek harcai Lengyelországban

Berlin, december 24. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti: Soldau és Neldenburg felől csapataink újból támadást kezdtek és több napi harcban visszaverték az oroszokat. A Mława melletti ellenséges hadállások ismét birtokunkban vannak. Eme harcokban több mint 1000 oroszot elfogtunk.

A Bzura- és Rawka-szakaszokon a szabad látást akadályozó időjárás miatt, amely miatt a tűzérő allig érvényesülhetett, számos helyen heves szuronyharc támadt. Az oroszok veszteségei nagyok.

A Pilica jobb partján, Tomasowtól délkeletre az oroszok többször támadtak, de a szövetséges csapatok, súlyos veszteségeket okozva nekik, támadásaikat visszaverték.

Tovább délre a helyzet általában változatlan.

Lowicz a németeké

Berlin, december 24. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Localanzeiger tudósítója most jelenti, hogy Lowicz város már december 16-ika óta a németek kezében van. A döntés bekövetkeztével a németek birtokába került maga Lowicz város is, mely körül az elhatározó harcok folytak.

Az élet Varsóban

Milano, december 24. A Stampa jelenti Varsóból: Menekülőkkel megrakott végtelen hosszú vonatok érkeznek nyugatról Lengyelország fővárosába és itt találkoznak az Ossowiecből idevezényelt katonákkal, akiknek Varsó megmentése képezi a feladatukat. A hangulat komor, bár alig öt napja, hogy a kormányzó hirdetményben adta tudtul, hogy a város véglegesen megszabadult a német veszedelemtől és súlyos büntetéssel fenyegette meg azokat, akik nyugtalanító híreket terjesztenek. A Moszkva felé vezető vonalon

minden vasúti közlekedést beszüntettek. Az elutazás azonban innen is csak különös rendőri engedéllyel lehetséges, Varsóban minden üzleti élet szünetel. A bankok ismét Moszkvába költöztek. A raktárak előtt hosszú sorokban áll a nép és türelmesen várja, míg a jövő napokra kenyérral és szénmel ellátja magát. A katonák nagyon nyersen bántanak a lakossággal. A távolból ide hallatszik a nehéz ágyuk döngése.

Oroszországban örülnek a „mintaszerü” visszavonulásnak.

London, december 24. A Times jelenti Pétervárról, hogy az oroszok Piotrkowtól Opoczna felé való visszavonulásukat, mely az ő Bzura-vonalukat Wielunból fenyegető átkarolás folytán vált szükségessé, ugyanabban a mintaszerü rendben hajták végre, mint ahogy Lodztól való visszavonulásukat eszközölték. A visszavonulás akkép történt, hogy a németek nem is szereztek róla tudomást.

A németek sikerei a belga-francia harc-téren

Berlin, december 24. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti: Az ellenség Nieuport környékén tegnap nem ismételte meg támadását. Bixschootenál csapataink a december 21-iki ütközetekben 230 embert ejtettek foglyul.

Igen élénk volt megint az ellenség tevékenysége a chalonsi tábor környékén. Ezen az arcvonalon a heves ellenséges tüzérési tüzet Souain és Perthes környékén gyalogsági támadások követték, melyeket visszavertünk. Egy árkot, melyet az ellenség állandóan tüzérési tűz alatt tartott, elhódítottak tőlünk, de este visszafoglaltuk. E sikerült ellentámadás után e hadállást feladtuk, mert az árok egyes részeit az ellenség tüzelése csaknem elsímitotta. Több mint 100 fogoly maradt kezeink között.

Bombavetés

Bethune fölött

London, dec. 24. A Daily Telegraph jelenti, hogy egy német repülőgép tegnap megjelent Bethune fölött és bombákat dobott le a városra. Tizenkét ember meghalt, huszan megsebesültek.

Nagy csaták a tengerparton

Berlin, december 24. A hollandi Havasz távirati iroda jelentése szerint a franciák három nap óta igen nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a Routers—Henin vasutvonalat birtokukba kerítsék, hogy ezáltal a Henin—Tourcoing—Roubaix vonal német állásait is benyomhassák. Annak dacára, hogy nagy tüzériséget (ugy látszik, 15 centiméteres haubitcákat) használtak föl erre a célra, nem sikerült előnyömlniök.

Az Ypernből ide vezető utakat tovább is a német tüzérség uralja. Paschennade, Vekellare és Ghelneveld között egy ujonnan érkezett francia tengerészgyalogos hadosztály került az ellenséges tűzbe és rendkívüli veszteségeket szenvedett.

A németek minden megszakítás nélkül rettenetesen bombázzák Arrast és Armentières. Sluysben a legutóbbi éjszaka heves ágyudörgést hallottak. Arra számítanak, hogy az angol hadihajók újból bombázní fogják Zeebrügget.

Tüntetés Párisban a háboru ellen

Amsterdam, december 24. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Párisban tegnap a parlament megnyitása alkalmából viharos tüntetések zajlottak le a kormány és a háboru ellen. A képviselő-kamara előtt óriási néptömeg gyűlt egybe, amely elkeseredett kiáltásokban tört ki:

- Le Poincaréval!
- Le a kormánnyal!
- Le a háboruval!

A rendőrség közbelépett és szétoszlatta a tüntető tömeget. Számos letartóztatás történt.

Cambon titkos értesítései

Berlin, december 24. A francia „sárga könyv”-nek Cambon titkos értesítései című fejezetére vonatkozólag a Localanzeiger a következőket írja:

A Localanzeiger bizalmi embere azt mondja, hogy Cambon, akivel több ízben beszélgetett, bámulatos tájékozatlanságot és megrögzött előítéletet mutatott a német viszonyok iránt. Meg volt győződve arról, hogy Észak- és Dél-Németország között mélyen lappangó ellenségeskedés van, amely a legelső alkalommal kitör, továbbá: hogy Németország Ausztriának a német tartományaira spekulál, hogy Ausztria tudja ezt és ezért a legmélyebb bizalmatlansággal van eltelve Németország iránt.

Elbeszéli ezután a lap bizalmi férfia, hogy Cambon mint vélekedett a császárról és a német államférfiakról, majd így folytatja:

Egy nap, amikor a mi államférfiaink baráti érzelmeiről és az ő békétörekvéseinek őszinteségéről beszélt, bátorságot vettem magamnak, hogy a fejéhez vágjam, hogy jól tudom: a mi vezető köreinknek éppenséggel nincs föltétlen bizalmuk az ő béke-munkája iránt, hanem meg vannak győződve arról, hogy egyes jelentések, melyeket ő Párisba küldött, minden egyebet szolgálhatnak, csak a békét nem. Erre csak azt válaszolta, hogy nagyon sajnálná, ha itt hasonlóképen gondolkoznánk, egyébként a jövő mindent fel fog fedni.

Valóban nem hiszem — mondja a bizalmi férfiu — hogy Cambon személyes hajlamainál fogva a háborus uszítók közé tartozott, de tudta, hogy Párisban hogyan fu a szél és hogy mit várnak azoktól, akik a külföldön képviselik a köztársaságot. Ő is játszott a reváns-eszmével, anélkül, hogy tudta volna, mire fog ez vezetni. Hogy már most háborura kerül a sor, bizonyára nem hitte, mert sokkal nagyobb és leplezetlenebb volt a zavara, amikor augusztus elsején utoljára láttam.

Dolgozószobájának ablakánál álltunk. Az előszobában sápadt alakok tolongtak utlevélkért, az Unter den Linden-en pedig lelkesült férfiak és nők beláthatatlan serege hullámlázmott, amint a Wacht am Rhein-t énekeltek és viharosan élették a császárt és a házat. Cambon láthatóan elégius volt.

— Hát ez a mi hosszú békefáradozásaink eredménye — mondta lehangoltan. — Nézzzen ezekre a fiatalberekre, ugyanezek fogják most elháríthatatlanná tenni a háborut itt, Párisban és Pétervárott. A világ egyetlen kormánya sem képes az ilyen népmozgalomnak ellenállani és a mi minden nyugodtságunk hiábavaló volt, hála egy lelkiismeretlen sajtó pusztító munkájának a világ minden or-

szágában. Ez a háboru legalább fél millió embert fog legyilkolni, amiből — egyedül az Egyesült Államok huznak hasznot.

Francia tábornokok tömeges nyugdíjazása.

Genf, december 24. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A francia hivatalos lapok a parancsnokló tábornokok egész sora-zatának nyugalomba helyezéséről adnak hírt. A legutóbbi hivatalos közlések szerint 10 hadosztályparancsnokot és 8 dandárparancsnokot nyugdíjaztak.

Ujabb támadások Churchill miniszter ellen.

Kopenhága, decembe r24. Churchill tengerészetiügyi miniszternek Scarborough polgármesteréhez intézett levele, melyben a leghevesebb szavakkal ítéli el a városnak a németek által történt bombázását s amelyben gyermekgyilkosoknak nevezi a németeket, London összes köreiben kellemetlen feltűnést keltett. Általánosan elítélik Churchillnak ezt a fegyelmetlen hangját és kiemelik, hogy a miniszter levele nem vall az angolok gondolkozásmódjára. A levél hangja nem fedí a közvélemény nézeteit. A Morning Post és a Globe Churchill ellen fordulnak és azt mondják, hogy a miniszter sokat tiltakozik s a régi angol közmondásra emlékeztetnek, hogy a szó rossz orvosser a sebekre. Az angol nemzet nem helyez sulyt arra, ha Anglia hatalmas hallgatag flottájának legfőbb vezetője szitkozódik.

Hazug angol jelentések Egyiptom hangulatáról

Bécs, december 23. A Südstawische Korrespondenz jelenti Konstantinápolyból: Azok a tudósítások, melyeket az angol kormány a Reuter-ügynökség útján Kairóból terjesztett, egyáltalában nem festi híven azt a hangulatot, mely Egyiptomban a szultánság kikiáltása alkalmából uralkodik. Az a jelentés, hogy az új szultánt a lakosság nagy meglepéssel üdvözölte, éppen oly kevésbé felel meg az igazságnak, mint a Reuterügynökségnek az az állítása, hogy a török hadsereg tízennyeg nap óta eltűnt a Sinaj-félszigetről. Ha ezidőszerint katonai okokból nem is lehet közléseket tenni az egyiptomi török hadsereg hadműveleteiről, az események már legközelebb a legerélyesebb dementivel fognak rácafolni az angol jelentésekre. Az mindenesetre való, hogy Hussein Kemalnak, az angolok által beültetett szultánnak, eddig bizonyos összeköttetése volt az országgal. Azonban nagyon kérdéses, hogy nem fog-e ellene fordulni a hangulat, ha a kalifa és az izlám ellenségeinek eszközéül adja oda magát.

A német sajtó a „XII.” sikeréről

Berlin, december 24. A Kölnische Zeitung a következőket írja: Az Otrantói szorosban vívott tengeri csata méltóképen csatlakozik a mi tengeralattjáróink teljesítményeihez. Szövetségeseink büszkék lehetnek erre a katonai és erkölcsi sikerükre.

A Börsencourir írja: Szerencsét kívánunk szövetségeseinknek ahoz a szép sikerhez, mely a szárazföldön kivívott dicsőséges tettek mellé sorakozik s amely új babérokkal ékesíti a tengeren kivívott régi fegyvertényeit.

A Germania írja: Az osztrák-magyar tengeralattjáró ragyogó haditette nem fogja eltéveszteni erkölcsi hatását az ellenséges

flottákra. Most megtudtuk, hogy Ausztria-Magyarországnak is tettekre képes, modern tengeralattjárói vannak, hősies személyzettel és körültekintő vezetőkkel.

Potiorek nyugdíjazása

Budapest, december 24. Potiorek tábornagynak, balkáni haderőnk volt fővezérének nyugdíjazásáról a félhivatalos P. L. a következőket írja:

A legfelsőbb helyről származó hivatalos jelentés férfias nyíltsággal mutat rá azokra az okokra, melyek a legfőbb hadurat erre az elhatározásra készítették. Ez a közlés megerősíti, hogy ő felsége a szerbiai harctér legutóbbi eseményeiről magas katonai személyiség által vizsgálatot tartott és e vizsgálat eredménye most a nyilvánosság elé kerül teljes őszinteséggel, minden szépítés nélkül. Ez a közlés beismeri, hogy ha Szerbiában győzelmes előnyomulás után hadseregünk visszavonása vált szükségessé, ennek a vezetésben való hiba volt az oka. Izzó diadalok egész során fölbuzdulva, balkáni haderőnk főparancsnoksága az ellenség teljes leverésére törekedett, e mellett azonban — és éppen ez volt a hiba — „nem számolt eléggé a leküzdendő nehézségekkel”. A többi ismeretes. Haderőnknek vissza kellett vonulnia és ez a visszavonulás a legteljesebb rendben hajtatott végre.

Helyes, hogy a király parancsa folytán a közvélemény elé tárták a teljes igazságot. Erősek vagyunk és mint minden erős, el fogjuk viselni az igazságot, még ha rosszul is esik. Szerbiában hiba történt; majd jóvá teszi. Senkisémet lehet olyan kishitű ebben a monarchiában, hogy eziránt bármi tekintetben is kétsége volna. Híbról beszélünk, nem híbról. Potiorek tábornagya a Szerbia elleni akcióján olyan hadvezéri tulajdonságokat mutatott, amelyekről nem lehet megtagadni a tiszteletet. Az ő személyisége nem volt híjával az elánnak, sneidiségében volt valami szuggesztív, amely csapatait vonzotta és magával ragadta. Az általa vezetett offenzíva érdekes vegyülése volt a szívós kitartásnak és a rohamra kész bravurnak. A Krupanj körüli heteken át tartó várharci mesterlövélte volt a hadvezéri türelmességnek, amely ki tudta várni azt a pillanatot, amikor az ellenség idegéreje szétmorzsolódik és erkölcsi ellenállóképessége megínog. Ennek a pillanatnak a kiváráshoz okos önfegyelmelés kell; ha pedig ez a pillanat elérkezett, azt rögtön kihasználni, az offenzívát megragadni, az ellenséget visszaszorítani és erélyesen üldözni, ehhez sneidig energia szükséges, melynek lángjainál lobot vet a csapatok lelkesedése. A jó hadvezérnek ezek a tulajdonságai bőségesen megvannak Potiorek tábornagyaiban. Röviddel ezelőtt híre járt, hogy azt a kijelentést tette, hogy körülbelül karácsonyig döntésre viszi a szerb hadjáratot. Az erre vonatkozó lapjelentéseket sohasem demontálták. Ha ez a kijelentés tényleg megtörtént, akkor meg van oldva az a probléma, hogyan eshetett bele ez a hadvezér abba a hibába, melyet a hivatalos közlemény terhére ró. A háború éppenséggel nem határidő-üzlet. Nem azért viselik a háborút, hogy egy bizonyos időpontban befejezésre juttassák, hanem azért viselik, hogy győzzenek. Az az elhatározás, amely egy meghatározott határidőt szab maga elé, bizonyos mértékben erkölcsileg angazsálja a hadvezért és olyan lelkiállapotba hozza, amely könnyen oda juttathatja, hogy nem a győzelemre, hanem a gyors győzelemre gondol. Az ilyen lelkiállapot azonban

csökkenti az ítélőképességet s vagy a saját teljesítő képességének tulbecsülésére vagy azoknak a nehézségeknek a lekicsinylésére vezet, amelyek utijában állanak a győzelemnek.

Az V. hadsereg új vezérkari főnöke

Bécs, december 24. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A király Krausz Alfréd altábornagyot az V. hadsereg vezérkari főnökévé nevezte ki.

Orosz kémrendszer Romániában

Bukaresti újságok írják: Becsületes románoktól távol áll a gondolat, hogy egy oly állam szolgálatába lépjenek, amely mindeddig a román királysággal szemben ellenséges érzelmet tanusított. Számos esetről tudunk, a melyben az orosz kéz működését a bukaresti meghatalmazott orosz miniszter segítette elő. A Goliescu százados kémkedési ügye mindnyájunk előtt ismeretes. Egy kiváló román tüzettszét hazudrásba kergetett a bűnös orosz kormányzat. Galacban, Focsaniban, Chitilában számos orosz ügynököt fogtak el. Az is bizonyos, hogy az oroszok a dunai hidat fel akarták robbantani. Mit akar Oroszország mindezekkel? Nem föltétlen bizonyossága ez annak, hogy az oroszok az életükre törnek? A Potemkin-ügyet is alaposan ismerjük. A Potemkin szerencsétlen matrózai tulajdonképpen semmi mások sem voltak, mint orosz kémek. Ezek ellepték Romániát s mindent alaposan kikutattak. Naiv emberek még ezeknek a matrózoknak is vállalták védelmét, akikről magasztaló hümmuszokat írtak, pedig valójában ezek a legveszedelmesebb kémek voltak. A lapok legújabbban is bebizonyították, hogy az oroszok a dunaparti városokban számos kémeket tartanak. — Ezek után nem hisszük, hogy az orosz barátságának nagyon örvendeni tudjunk.

Katonák karácsonya

Ünnepélyek a katonai kórházakban és a honvédgyalozezred laktanyájában.

Nagyon megható ünnepségek folytak ma a katonai kórházakban és a debreczeni 3. honvédgyalozezred Péterfia-utcai kaszárnyájában.

A Péterfia-utcai laktanya tágas második udvarán négyszög formációban állottak fel a katonák, az udvar közepén pedig hatalmas karácsonyfa állott gyönyörűen díszítve és számtalan gyertyácska égett a galyakon.

Ott voltak az ünneplő közönség sorában: Domahidy Elemér főispán, Baltazar Dezső püspök, Kovács József polgármester, Márk Endre udvari tanácsos, Körner Adolf, Csóka Samu főjegyző, Rostás István főkapitány, Vargha Elemér tanácsos, Géressy Kálmán. A honvéd tisztek teljes számban vonultak ki Révész őrnagy vezetésével.

A legénységhez Mádi-Kovács István százados tartott gyönyörű, ékes hangú beszédet, mely után felzendült a Hymnusz. Ezután Baltazar Dezső püspök ékezőlása ragadta el a hallgatóságot. Rögtönzött beszéde egy kis műremek volt. Ezután a legénység és közönség a Szózatot énekelte.

Végül kiosztották az ajándékot. Szivar, cigaretta, dohány, csokoládé, cukorkák apró tárgyak, csuklódvő, kesztyű stb. jutott minden egyes katonának. Elengedték pedig tetejébe az összes büntetéseket. A tisztek oxidált cigaretta tárcákat kaptak a Király és Vilmos császár arcképével ragravitrova. Egyetlen katona se maradt ajándék nélkül.

Az ünnepélyvel Mádi-Kovács István százados igazán rászolgált az elismerésére. Tetőtől talpig katona ő, de van szíve is.

A Vörös Kereszt kórházban és a többi kórházakban is hasonló ünnepek voltak. Minden szobában volt karácsonyfa. S egy doboz ajándék jutott minden betegnek, a sok ajándék mellett fejenként 100 cigarettával és 5 szovarral. Előkelőségeink végig látogatták az összes kórházakat.

Kaffka altábornagy meghalt

A volt debreceni lovashadosztály-parancsnok halála

Bécsből táviratozzák, hogy Kaffka Ignác nyugalmazott altábornagy, aki hosszabb ideig mint Vilmos-huszárezredbeli alezredes, majd később mint lovashadosztály-parancsnok sokáig működött Debreczenben, e hó 22-én, hosszas betegség után meghalt.

Kaffka Ignác halálhírét általános részvétellel fogadják Debreczenben, nemcsak a katonatiszti körök, de a város egész előkelő társadalma, amelynek hosszú éveken át általános tisztelettel és nagybecsüléssel körülvett tagja volt. Debreczenben való tartózkodása alatt Kaffka Ignác annyi jelet adta kiváló emberi tulajdonságainak s a város polgárságával való együttérzésének, hogy itteni működése mély nyomokat hagyott maga után és az egyénisége iránt abban az időben megnyilatkozott általános rokonszenv maradandó kötelekkel fűzte őt e város közönségéhez.

Kaffka Ignác Debreczenben született, mint régi patricius-család sarja. Édesatyja: Kaffka Károly az 1850-es évek végén szenátor volt Debreczen városának; ő fogadta a királyt Debreczenbe érkezésekor; egy bandérium élén, mint a bandérium kapitánya.

Kaffka Ignác pályája egyike volt a legszébb katona-karriernek. Mint tizenhétéves ifju hagyta el 1866-ban a bécsi helyi katonai akadémiát, ahonnan hadnagy ranggal egyenesen az olaszországi harctérre vezényelték. Az itt vívott ittközetekben számos tanujelét adta vitéségének és önálló gondolkodásának, amely erényei fölfebbvalóinak elismerését szereztek meg számára. Az olasz háború befejezése után Bécsben teljesített szolgálatot. Már alezredesi rangot viselt, amikor Debreczenbe helyezték a császári és királyi 7-ik huszárezredhez; itteni állomásozása idején ezredének tulajdonosától, II. Vilmos német császártól magas katonai kitüntetésben részesült. Debreczen társadalma élénk sajnálattal látta távozását, amikor a király kitüntető kegye folytán az Aradon állomásozó cs. és kir. 3-ik Hadik-huszárezred parancsnoka lett. Gyorsan emelkedett Kaffka Ignác ezután is a katonai ranglétrán: vezérőrnagy, majd altábornagy lett s ebben a minőségében ismét visszahelyeztetett Debreczenbe, amikor a király az itteni 1. lovashadosztály parancsnokává nevezte ki. Innen ment nyugalomba.

Holttestét Debreczenbe hozzák s a honvédhuszár-laktanya lovardájában fogják föl-ravatalozni. Innen temetik el az elhunyt altábornagyot, katonai pompával. Halála kiterjedt előkelő rokonságot borított mély gyászba. Kaffka József nyugalmazott posta-főfelügyelő a testvérbátyját, Bosznay István nagykereskedő a nagybátyját gyászolja az elhunyt altábornagyban, aki a Rickl-, Dusoczky-, Fabricius-, Dragota- és Gáll-családokkal is közeli rokonságban állott.

A h...
köteless...
Nin...
a sok se...
pokban...
zik, ott...
csodatev...
ret min...
dent rem...
mondja.

„A...
szeretet...
most sz...
kadozón...
szüksége...
retet ne...
kor nem...
készek v...
sára.

Egy...
közül a...
reső mu...
kább elf...
családfo...
kább fo...
hogy e...
helyzeté

Nem...
köteless...
murkáb...
dult me...
lenné vá...
ládjain...
lul. Ped...
különöse...
a szeret...
aki azt

E r...
talanul...
dalom u...
temni, cs...
kozhatu

Az...
tében sz...
jedve ez...
sorsu e...
sekért n...
szituálta...
nak éve

Re...
den kö...
pedig, h...
azt a p...
ciókra...
családo...
családo...
tandók...
vállalat...
lehetne...
nélkül...
köknek...
sutt ne...
lyekber...
nyérker...
fölsegít...
minden

Go...
semmi...
nek; d...
menek...
váltásá...
erre, k...
magát...
az eset...
szóval...
olvasói

Kö...
a buzo...
mert s...
filérre...
sekre

De...
resztül...
említett...
gyors...
idejek

Ha...
módj...
gyűjté...
a gyű...
nyugo...
rei ho

Katonáink árváiért.

Irta: Lévy Mihály, orsz. gyűl. képviselő.

A háboru napról-napra új feladatok, új kötelességek elé állítja a társadalmat.

Nincs annyi balszam Gileádban, amennyi a sok seb beheggesztésre kellene e nehéz napokban. De ahol a csodatevő balszam hiányzik, ott nem szabad most hiányzani a még csodatevőbb szeretetnek. Mert „a szeretet mindent megér, minden elvisel, mindent remél”, mint Pál apostol nagy igazán mondja.

„A szeretet türe, a szeretet kegyes”. A szeretet szinte emberfeletti türelmére van most szüksége a csapások keresztje alatt roskadozónak. A szeretet kegyességére van szüksége ma a társadalomnak. Ha ez a szeretet nem üres frázis, hanem élő valóság, akkor nem ijedünk meg az új feladatoktól sem és készek vagyunk az új kötelességek vállalására.

Egyre többen kerülnek haza katonáink közül a harctérről olyanok, akik kenyérkereső munkára nem képesek többé. Mindinkább elfogja lelkiinket a részvét, ha egy-egy családfő hősi haláláról értesülünk. Mindinkább fokozódik ezzel is az a kötelességünk, hogy e katonáink családjainak szomorú helyzetén segítsünk.

Nem csak az állam teszi meg a maga kötelességét, a társadalom is kiveszi e nemes munkából részét. Sajnos, eddig még nem indult meg olyan akció, amely a munkaképtelenné vált, vagy a csatában elesett hősök családjainak intenzív segítségét tűzte volna ki célul. Pedig éppen ezeken a családokon kell különösen segítenünk, ott kell megtörnünk a szeretet kenyerét, ahol nem lesz többé apa, aki azt megtörje övének.

E nagy földadat megoldásához haladéktalanul hozzá kell fognunk. Ha ezt a társadalom újabb megterhelése nélkül megtudjuk tenni, csak annál nagyobb megértéssel találkozzunk mindenütt. Mi lenne ez?

Az újévi köszöntések megváltása, szelvényben széles e hazában. Annnyira el van terjedve ez a szokás, hogy egészen szegény sorsu emberek se sajnálnak újévi üdvözlésekért negyven-ötven fillért kiadni. A jobban szituáltaknál meg egész csinos összegek jutnak éventéknél erre a célra.

Rendelné el a belügyminiszter, hogy minden községben, a közoktatásiügyi miniszter pedig, hogy minden iskolában gyűjtenék össze azt a pénzt csupán, amelyet újévi gratulációkra akartak költeni az egyesek, meg a családok; ugyancsak erre lennének főlészolítandók a pénzintézetek, a gyárak és egyéb vállalatok; akkor mindjárt szép összeghez lehetne jutni, az emberek külön megterhelése nélkül. Hasonlóképp kellene tenni a püspököknek is egyházmegyéjük területén. Ha mást nem, a templomokban elhelyezett perseyekben tetemes adomány folynék be a kenyérkereső nélkül maradt katona családok fölségítésére, hogy ha annak célját idején minden pap meghirdetné.

Gondtól terhes, sulyos időkben úgy sincs semmi értelme a sztereotip b. u. é. k. betűknek; de meg a sok irka-firkálástól is megmenekednénk, ha az újévi üdvözlések megváltására elhatároznók magunkat. S hogy erre, kivétel nélkül mindenki el is határozza magát, ezt nagyon könnyű lesz elérni abban az esetben, ha az újságok néhány buzdító szóval ajánlják e felkarolásra érdemes ügyet olvasóinknak.

Közönségünk nem fog habozni, hogy ezt a buzdítást kövesse. Nem, különösen azért, mert senkitől nem kérünk többet egyetlen fillérről sem annál, mint amit újévi üdvözlésekre elkölteni szokott.

De egyöntetűen kellene ezt az akciót keresztül vinni, amely költségbe sem kerül. Az említett tényezők mindegyikének lehetőleg gyorsan ki kellene adnia rendeletét, hogy még idejekorán végrehajthassák.

Ha a közönség tisztában lesz az adakozás módjával s tudni fogja, hogy éppen ennél a gyűjtésnél szolgálja a leghumánusabb célt s a gyűjtést megindítóinak személyében megnyugodni látja azt a biztosítékot, hogy fillérei hovafordítása kétséges nem marad: akkor

biztosra vehetjük, hogy ez a hazafias akció megtermi gyümölcsét. Cseppekből lesz a tenger. Az újévi üdvözlések megváltási összege nem várt eredménnyel fog járni. Én megpróbáltam és saját tapasztalásom sikerére hivatkozom.

Az újévi köszöntések megváltási összegét mindenki a honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala özvegy és árva alapja javára fizeti be. A posta a Hadsegélyező Hivatal címére (Budapest, IV., Váci-utca 38.) feladott pénz küldeményeket portómentesen szállítja, ha az utalványra fel van jegyezve, hogy katonáknak szánt szeretet adomány.

Az argonnei erdőben.

A Journal de Geneve érdekes (francia-barát) levelet közöl Georges Wagnierestől, amely azokat a makacs harcokat írja le, melyeket hetek óta folytatnak az Argonneokban. A levélből a következőket közöljük:

„A németek az argonnei erdő északi részét abban a vonalban szállották meg, amely Varenestől délre kezdődik és kelet-ről nyugat felé az erdőn keresztül Servon irányában húzódik. Emlékeztetek arra, hogy az argonnei erdő erdős dombokból és völgyekből áll, amelyeket a Biesme kis mellékfolyói öntöznek keresztül-kasul. Az erdő szívében nagy falvak vannak, mint: Les Islettes, Le Neufleur, La Chalade, mezők és rétek közepette. Az első német lövészárkok a Grucie-erdőben vannak. A francia lövészárkok La Chaladehoz közel, tőle kissé északra fekszenek.

Ezek a lövészárkok, amelyeket a katonák néha földalatti előnyomulással alagut-szerűleg készítenek, végül egész közel jutnak egymáshoz. Volt eset, hogy Rheims közelében egyes helyeken csak negyven méter választotta el az ellenséges előőrsoket. És valamiként az emberek a legnagyobb rendtelenség közepette végül törvényes és szerződéses állapothoz térnek vissza, úgy itt is megállapodnak egymással a hadviselő felek. Megegyeznek például abban, hogy bizonyos órákban nem lönek egymásra: németek és franciák kijönnek rejtekhelyeikből, vizet hordanak és egyéb dolgokat intéznek el. Ha az óra elmúlt, mindenki újból elrejtőzik és aki a fejét kidugná az árokból, azt bizonyára golyó ölné meg. Cseréizletek is történnek az árok között. Adott jelre előkerül egy francia szivart tesz egy köré, majd egy német jön ki az árokból, elviszi a szivart, miután ugyanarra a köré egy palack bort tesz, melyet később a francia visz el.

Egy tiszt biztosított engem arról, hogy ezeket a megállapodásokat mindig betartják. Elmesélte továbbá, hogy egész közel Rheimshoz két árok van, melyek hat méternyi távolságban vannak egymástól. A katonák át szoktak beszélni. Az egyik francia — hatan voltak — egy napon így kiáltott át a németekhez: „Mutassátok magatokat, nem lövünk.” Az egyik német így felelt: „Nem bizunk bennetek”. Mire a francia: „Ha mi megteszük, ti is megteszitek?” „Igen.” Erre a hat francia kiemelkedett az árokból; hat német követte a példát. Egy ideig ezek a katonák, akik éjjel-nappal arra leskelődtek, hogy egymást agyonlőjjék, némán néztek egymásra; majd hirtelen és egyszerre, mint-ha ugyanaz a gondolat készítette volna őket, mind visszabújt az árokba. Ugyanitt a franciák egy napon kis csomagot találtak a következő felirással: „Ne lövöldözzetek egész éjszaka, hisz nem tudunk aludni!” Amikor a sáncok ilyen közel vannak egymáshoz, a katonák inkább a kezüket használják, mint fegyvereiket. Kézrel dobálják a gránátokat, amelyek közül egy is elég, hogy több embert borzalmasan darabokra tépjen. Megtörtént az is, hogy két ellenséges katona ásóval kezében találkozott alagut ásás alatt. Persze, siettek az áttört falat ismét elzárni.

Kezdetben nem igen felelt meg a francia katona temperamentumának ez az árokcsata. Láttam októberben sebesülteket, akik megboradtak a gondolatától, hogy ismét vissza kell térniök a szük és nedves lyu-

kakba. Ugy látszik azonban, hogy most már megszokták a csapatok ezt a harcmodort. Némi kényelmet is belevittek. Beszélik, hogy az egyik francia lövészárokban zuhany is volt. Ehhez közel a német lövészárokban zongora áll és este, amikor vége a lövöldözésnek, a német katona melankólikus kerin-gőt játszott rajta.

Az Argonneokban a Gruce-erdő és La Chalade között szintén egész közel vannak egymáshoz a lövészárkok. Ha a német, vagy a francia jelentésekben azt olvassuk, hogy „az Argonneokban előnyomultunk”, ez azt jelenti, hogy a franciák, vagy németek 50, 100 vagy 200 méternyi ugrást tettek, hogy ezen vagy azon a helyen átlépték a folyócskát, áthatoltak a völgyön, megszállották az utat, miközben csellel, vagy erőszakkal elfoglalták az ellenséges lövészárkokat.

Beléptünk az erdő sűrűjébe. Novemberi mély csend van, a földön hervadt levelek sűrű szőnyege. A lombtalan cser- és tölgyfák között komoran nyújtózkodnak a magasba a fenyőfák. Nem hallani már az ágyudörgést és az országot zaját, ahol katonai oszlopok vonulnak el. Keskeny ösvény vezet a sűrű bokrok között. Tisztások nyílnak alvó tavakkal, amelyekben a fátyolos ég szürkesége tükröződik. Előremegyünk a csendben, a titokzatosban, a fenyőfák pompás illatában és az őszben. Egyszerre csak a tört galyak zürzavarában mint szörnyeteg tájta felénk vad, kerek torkát az ágyu. Egész üteg áll egymás mellett sorban az erdő közepén. Hosszuságuk 1.20 méter. A fedezék mély és csodálatos ügyességgel készült; a falak galyakkal diszitve, csak az ágyu szája tátong a fedezéken kívül. A láthatatlan tüzerek kissé hátrább állanak. Ilyen titokzatosan van az egész erdő berendezve, mindenütt csapdák, puskák, ágyuk és fegyveres emberek. Az erdő szélén a drótsövények hegyes fogai ölelkeznek a bokrok tuskáival. A tisztások füvét egészen betakarják ezek a drótsövények, az ösvényeket pedig ledöntött fatörzsek zárják el.

Az ágyu újra megdördül. A hang irányában haladunk. Schweisgut kapitány, — egy szeretetreméltó tiszt, akinek Svájcban rokonai élnek, — a vezetőnk. Fák között elrejtőzött csapatokra bukkanunk. Itt tartózkodik a szakasz parancsnoka, — egy ezredes, — aki bevezet minket a földbe ásott és galyakkal fedett barlangjába. Van benne egy tábori ágy, egy térképpel fedett asztal, egy távbeszélőkészülék. Innen vezeti az ezredes a szakasz műveleteit. Asztala mellett ülve, a telefonkagylóval füllen, parancsokat ad a többi tisztnek, aki hasosló barlangban van elrejtőzve.

De egészen közel hozzánk hangos dörög ébreszti fel a visszhangot. Körülbelül száz méternyire van az üteg, amely dolgozik. Odamegyünk; a négy ágyu a fák között szabályos távolságban egymástól van felállítva. A legénység némán és figyelmesen től, céloz és tüzel egy cél felé, amelyet mi nem látunk, mert fák függőnye takarja el. Az irányt egy tiszt adja meg, aki a szeméinknek láthatatlan megfigyelővel telefonnal van összekötve. A megfigyelő a fa ormán figyel az ellenséget és megmondja a tisztnek, mely irányba kell löni.

Egyre gyorsabb lesz a tüzelés. Minden lövésnél kis galyak hullanak az avarba. Az erdő megtelik füsttel és zajjal. Ugy látszik, hogy az ellenség felfedezte ennek az ütegnek a hollétét. Gránát robban szét egész közel a cserjéshez. Egy csapat az erdő széle felé siet. Egy felnyergelt, gazdtalan ló lobogó sörénnyel vágat végig az országoton. Távoznunk kell. Néhány kilométernyire már mi sem hallható. A fák függőnye végképp lehull a tumultus mögött. Az erdő újból megtalálta csendjét, őszi illatát, templomi némaságát. A köd eloszlott, az ég tiszta. Nagy halványpiros lángok fénylenek a cserfák és fenyőfák között; ezek a hanyatló nap sugarai. Olyan ez, mint nagy templom, amelyet csodás, tarka hasábok világítanak meg.

Nagyon sietünk. Kijutunk az Argonneból Clermonthoz. A kis város felgyujtva, romokban hever. Az éjszakában katonákkal telt falvakon át haladunk. A sötétből egy egészen fekete, fénytelen város bukkan ki.

Tornyok, monumentális kapu, páncélos falak, felvonóhid, álmos házak a holdfényes folyó partján, — ez Verdun.

Az oroszok elkeseredése Anglia ellen.

Pétervári hangulatképek. — Hazug győzelmi hírek.

Krisztiania, december 21.

Egy előkelő amerikai személyiség, aki most érkezett ide Oroszországból, egyik itteni újságban a következő érdekes képet festi az orosz birodalom hangulatáról:

Mióta Oroszországba érkeztem, mindig igen csodálkoztam, milyen hamisan informálják ott az újságok a közönséget. Azt állítják, hogy az orosz lapok csak angol meg francia híreket közölnek. Egész orosz tartózkodásom alatt novemberben történt elutazásomig az újság folyton csak francia meg angol előnyomulásokról és a németek veszteségeiről hoztak jelentéseket. *Napról-napra azt hirdették, hogy a németeknek vissza kell vonulniuk.* Stockholmi barátom segítségével azonban német újságokat sikerült becsempészniem, ezeket Vologdába vittem és kiosztottam az ottlakó németek közt.

Pétervári tartózkodásom alatt igen kevés katonaságot láttam, leginkább tartalékosokat és ezekből is csak négy ezredet láttam a frontra menni. Legalább 40—45 éves férfiak voltak, akik már a második népfelkeléshez tartoznak. Ezeknek a tartalékosoknak kivonulása egyszerűen rettenetes: *olyanok, mint egy nyáj, melyet a vágóhídra visznek!* Asszonyaik és gyerekeik kísérik őket. Amikor játszani kezd a zenekar, akkor a hadügyminiszterium által szerződöttség tömeg éljenez és ordít, hogy hangulatot keltsen.

Varsóban leginkább a valódi szibériai ezredek állnak, azok, melyeket visszavontak Finnországból. Oda pedig elküldték a szibériai népfelkelőket. Megbízható helyen mondták nekem, hogy a Kaukázusból 40—50.000 hegyi kozákok küldtek Varsóba. Ezeknek azt a parancsot adták, hogy *nem szabad foglyokat ejteni, mindenkit le kell vágni.*

A pétervári magasabb körökben nem olyan kiterjedt a gyűlölködés, ott nem is hisznek el mindent. Az Astoria-hotelben, délutáni teánál a spanyol nagykövettel és két előkelő hölgyvel beszélgettem. Ezek erősen kikeltek a hamis hírek ellen. Egy barátom, aki a külügyi hivatalban az orientális osztály vezetője, bizalmasan megmondta, *memyire csodálkoznak mindenütt, hogy az angol flotta nem csinál semmit.* A külügyi hivatalban az a vélemény, hogy Oroszország igen sokat segített Franciaországnak és Angliának és hogy Oroszország semmi költséget sem kímélve, állította hadba seregeit, hogy a németeket elcsalogassa Franciaországból. Ezzel Oroszország nagyban segített Franciaországnak és Angliának, ez a két ország azonban még semmit sem tett az orosz birodalomért. Anglia úgy látszik, meg akarja várni minden európai hatalom elgyöngülését! Sőt azt hiszik, Franciaország nem viszi majd olyan messze a dolgot, mint Belgium.

Ezért igyekszik Oroszország azon, hogy Franciaországot lelkesítse. Mindig nagy győzelmeket jelent, melyeket Németország fölött aratott volna és folyton azt hirdeti, hogy már megsemmisítette az osztrák-magyar hadsereget.

Oroszország nagyon föl van háborodva, hogy Anglia megtiltotta az ólom, cink stb. kivitelét és ezzel megakadályozza Oroszország

got, a munició gyártásban. Oroszországnak nincsenek srappelljei. Ezért azon igyekezett, hogy Amerikában szerezzék be a srappellgyártáshoz szükséges acélt, de Amerika nem tudja szállítani a kívánt formákat.

Azokból az elite csapatokból, melyek azelőtt Pétervárott állomásoztak, nagyon kevés maradt meg. *Oroszország legelőkelőbb gárdazredéből csak hat tiszt maradt életben.*

A hadvezetőség számolt egy kárpáti betöréssel.

Valósággá vált az 1911-iki hadijáték.

A fenyegető szomszédos orosz hatalom ravasz szándékával évek óta tisztában volt a laikus nagyközönség és tudtuk valamennyien, hogy elkövetkezik majd az idő, mikor Oroszország hóbortja és az Oroszországot uraló katonai-párt nagyravágása miatt össze kell mérnünk adáz fegyvereinket. Természetes, hogy a hadvezetőség is felismerte acsarokdó elleneink szándékát és *évek óta dolgozott egy esetleges orosz megtámadás esetére szükséges haditervet.*

A zseniális haditerv egyes részleteit a gyakorlatban is kipróbálta a hadvezetőség. Így például az 1911. év őszén tartott hadgyakorlat alkalmával pontosan végigjátszották a jelenlegi kárpáti betörés esetére szóló védekezés szerepét.

Az 1911. szeptember havában lejátszódtott hadgyakorlatnak fetevése az volt, hogy egy orosz sereg bekerítette Przemysl és két hadtestét leküldte Budapest ellen. Az ellenség, a feltevés szerint, már át hatolt a Kárpátokon de Bártfa és Sztropkó környékén egyik hadtestünk, amelynek segítségére jönnek később más csapatok is, feltartóztatják.

A nagyobb helyiségek, amelyeket a nagygyakorlat érintett, Magyarországon: *Homonna, Sztropkó, Felsővízköz, Bártfa és Eperjes, Galiciában pedig Dukla, Sanok, Rimánov, Szmigrod, Jasló és Krosno* voltak.

A hadgyakorlat kitünően sikerült és végeztével a hadvezetőség megállapította, hogy *egy esetleges orosz kárpáti betörés komolyabb következményekkel Magyarországra nem járhatna.*

A tények jelenleg teljes egészében megerősítik a hadvezetőségnek 1911-ben levont konzekvenciáját és az orosz erő hiába próbálkozik a Kárpátok védő bástyáján áttörni, hogy két hadtestet Budapest ellen küldhessen. A Kárpátok természetes védelmén felül gondja volt a mi hadvezetőségünknek arra, hogy a gyakorlatban, hadgyakorlaton megismerkedjék a felső-magyarországi megyék terepnehézségeivel, hogy kipróbált haditervvel fogadhassa az országba betörni akaró orosz.

Az 1911. szeptemberi hadgyakorlaton résztvevő tartalékosok persze nem gondolták, hogy az ő hadijátékuk ilyen rövid időn belül véres valósággá válik.

Az érdekesség kedvéért még csak azt említjük meg, hogy a hadijáték alkalmával a Kárpátokon betörő sereg vezére *Frigyes főherceg volt, míg a Kárpátokat Frank Liborius védelmezte.* A valóságban Frigyes főherceg, mint az összes haderőnknek főparancsnoka most is a Kárpátokon áll, míg a tulajdonképpeni védelmet a nagyszerű *Boroevics Szvetozár látja el.*

Ami tehát most a kárpátokon folyik, az a mi részünkről semmi más, mint az 1911. évi nagygyakorlat hadijátékának megismétlése a — valóságban.

„Ifju halott.

Ifju barátom bús ravatalát forró baráti könnyel öntözöm. S míg bucsuzóra fogom a kezét ajkamról hangzik vádoló beszéd:

„En istenem, irgalmad hol maradt hogy ifjan, boldogan ragadtad el csókos, virágos édes életből?”

S halkán, szelíden felel a halott, mintha az Úr szólta volna ajkán át: „Botor dolog sajnálni engemet hisz' sajnálni csak titeket lehet amiórt be kell itten várnotok tavasz, nyár után az ősz, a telet.

„Az élet nagy kincsét én elhozám az ifjuság, az sírba jön velem. Az életben az egyetlen becses, azt az élet ideadta nekem.

„Ti meg' maradtok és éltek tovább, míg elveszi az élet töletek azt, mit tőlem el a halál se vett.

„Öregek lesztek, aggok, betegek. Kifoszt az élet s sírba úgy taszít. Nem jöttek úgy, mint ahogy én jövök délcegen, büszkén, ifjan, csókosan . . .

. . . És nem sajnáltam többé a halottat, csak magamat. Amért maradnom kell még...
Vétesy Gyula.

Herona-Passage

Telefon 3-28.

MA PÉNTEKEN

:: KAKÁCSONY ELSŐ NAPJÁN ::

KÖZÖS BÁNAT. Társadalmi dráma 3 felvonásban.
KÉNYSZERHÁZASSÁG. A vigjátékok gyöngye 2 felvonásban. Főszereplő Max Linder.

Bernát különórásik

Kacagtó jelenetek.

Torn hegyszorosok

Színes természeti szépségek.

Idomított kakasok

Varieté felvétel.

Előadások 3 és 5 órákor félhelyárakkal, 7 és 9 órákor rendes helyárakkal.

:: SZOMBATON ::

KARÁCSONY MÁSODIK NAPJÁN

AZ ELHAGYOTT GYERMEK.

Megható társadalmi dráma 3 felvonásban. A főszerepben Edit Psilander.

HÁHORUS AKTUALITÁSOK.

Szenzációz haretéri felvételek.

90 DEBRECZENI HÓS

fényképének bemutatása.

Karácsonyi meglepetés.

Alkalmi játék.

Szegény emberek.

Életkép.

Háborus karrikaturák.

Művészi rajzok.

Általános heti szemle.

A hét eseményei.

Előadások 3 és 5 órákor félhelyárak, 7 és 9 órákor rendes helyárak.

A diadalmas német flotta.

Vilmos császár a haditengerészetért. — Másfél évtized munkája. — Az első tengeralattjáró. — Tirpitz admirális.

Még a nagyjelentőségű északi győzelmi hírek, Hindenburg seregének diadalai sem tudják elfordítani az érdeklődést a német flottától, amely ugyanazon a napon, amikor a lengyelországi harctéren döntő csapást mértek a németek és osztrák-magyar csapatok az orosz milliós hadseregre, ugyanazon a napon kiküldte hajóit az Északi-tengeren keresztül az angol partok elé és három pompás angol kikötővárost bombákkal árasztott el, az üldözésére siető angol torpedóhajók közül három elpusztított. Néhány nappal előbb pedig a Scharnhorst, Gneisenau, Leipzig, Nürnberg és Dresden hősi harca a Falkland-szigeteknél negyven ellenséges hajó ellen hozott a fájdalmas veszteséggel együtt dicsőséget is a német flottának.

El kell ismerni, hogy valahányszor német hadihajók akcióba léptek a világháború folyamán, — és gyakran léptek akcióba — mindig csak a flotta dicsőségét gyarapították, mindig bámulatot keltettek. Az Emden, Karlsruhe, Königsberg cirkáló tevékenysége, Spee admirális hajójának harca Chile-nél és a Falkland szigetekenél, a tengeralattjárók merész tettei, a Csingtaut védő, a Flandriában harcoló német tengerész katonák hősiessége, a török szolgálatba került Goeben és Breslau szereplése és most az angol partok elé siető cirkálók haditette mind büszke fejezetei a fiatal német flotta történetének.

A német flotta fejlődése és virágzása elválaszthatatlan Vilmos császár nevével. „A német haditengerészet jövőjére — írja Reventlow gróf könyvében — még hosszú ideig az 1888. év marad az az emlékezetes esztendő, amely sorsát eldöntötte és fejlődését új irányba terelte.” 1888: Vilmos császár trónralépésének éve. . . Lassan, fokról-fokra haladva kezdte meg a német tengeri hatalom kiépítését és évről-évre jobban felőtt a kis német hadihajóraj az erősödést féltékeny és aggódó szemmel látó angol tengeri nagyhatalom mellé. És ma még saját kikötőjében sem biztos többé a büszke angol Armada a bátor német hajókkal szemben.

Amikor II. Vilmos trónra került, a német hajóraj tizenhárom csatahajóból, tizennégy pánceleshől, nyolc cirkálófregattból, tíz cirkálókorvetből, öt cirkálóból, öt ágyunaszádból, hat jelző- és tíz iskolahajóból állott, amelyeken 15480 tengerész és 534 tiszt szolgált. Vilmos császár egész lelkével, valóságos szenvedéllyel fogott hozzá, hogy ebből az alapból a német birodalomhoz illő flottát fejlessen. Testvérével, Henrik herceggel együtt gyakorlati tanulmányokat végzett és a tisztikaszinókban ismertető előadásokat is tartott. Legelső kormányzati intézkedései közé tartozott, hogy a flotta ügyek intézését, amelyet addig egy gyalogsági tábornok látott el, admirálisra bízta, Monts gróf volt a tengerészeti vezérkar elsőfőnöke, de az igazi nagy reorganizáció csak a gróf halála után kezdődött. Az admirális, a tengerészeti vezérkar hatalmas apparátussá fejlődött és osztályai fölött maga a császár őrködött éles, higgadt tekintettel, hatalmas egyéniségével.

Érdekes például figyelemmel kíséni a német tengeralattjáró flotta kiépítését. Az első német tengeralattjárót 1906-ban bocsátották vízre a kieli Germania hajógyárban. A kis naszád az U 1 azonnal alapos kipróbálás alá került és 1907-ben a nagy kieli flottainnepség alkalmával már bemutatta képességét a császárt fedélzetén hordó München kis cirkáló megtámadásával. Az U 1 észrevétlenül közelítette meg a Münchent és gyors egymásutánban három torpedót lanszírozott a cirkáló testére. A gyakorlat fényesen sikerült. 1907 novemberében Tirpitz főadmirális hosszabb utat tett a kis

csodahajón, amely az egész nyarat megszakítás nélkül a nyílt tengeren töltötte. A következő évben Danzigban tengerre bocsátották az U 2-t és azóta évről-évre újabb, tökéletesebb tengeralattjárók kerültek a flottába. Szinte jövendőlésnek látszik az, amit Reventlow gróf ír a kis csodahajóról tengerészeti szakkönyvében:

„A német tengeralattjárók — mondja a gróf — egykor még döntő befolyással lesznek az Északi tengeren egy háború sorsára. A tengeralattjáró olyan fegyver, amely igen fontos tagja lesz flottaszervezetünknek.”

A német tengerészet élén Vilmos császár és Henrik hercegen kívül Tirpitz admirális áll. Tizenhét év előtt Hollmann admirális államtitkár visszalépése után került mai helyére. Tirpitz szervezte meg a nyolcvanas években a német flotta torpedóosztályát és tengerészeti államtitkárrá meghívásakor Keletáziában a cirkáló hajóraj főnöke volt. Alig foglalta el államtitkári állását, máris a német birodalmi gyűlés elé lépett nagy flottaprogramjával, amely azóta egyre bővült. Két évvel utóbb Tirpitz admirális az eddigi flottakiépítési terveket megkétszerező új javaslatot fogadtatott el a Reichstaggal, Vilmos császár nemcsak nagyszerű tengerészeti szakember, hanem nyílteszü, nagy munkabírásu államférfiut is talált Tirpitz admirálisban a tengerészet élére és hogy másfél évtized nagy munkája után ma a német flotta hajói egyik dicsőséget a másik után aratják, abban az admirálisnak nagy érdemei vannak.

A loviczi csata.

A tűzvonaltól mögött.

A Lovic mellett vívott ütközetet a lengyelországi hadjárat egyik legelkeseredettebb küzdelem volt. Itt adjuk az ütközet hangulatos leírását:

A horizontot szürkésfehér köd takarta el előttünk. A hólepte erdők ezüstösen válnak ki ebből a háttérből. A feldult szántóföldeket fehér dér takarja, mintha pihés dunyha terülne föléje. Egy felhő mögül kibukkan a nap, tompa a fénye, olyan, mint a hold. Szellő nemrezdül, mozdulatlan minden. Van valami kísérteties ebben a végtelen fehérségben.

Valahol a közelben, előttünk, tompán dörmögnek az ágyuk. Később megszólalnak a gépfegyverek, kattogásuk elnyomja az ágyuk hangját. Tüzes villámok cikáznak át a szürke ködkárpiton: ott tüzelnek a lövegeink. Fellobbannak, megvilágítják pillanatra a távoli lövészárkokat és az ütegeket, amelyek előtt fekete pontocskáknak látszanak az emberek, aztán elmerül újból minden a nagy szürkés-ségbe.

Régi lövészárkok előtt állunk. Németek készítették hámulatos gondossággal, mint mindent, amit a németek csinálnak. Azt mondják, hogy a németek külön e célra szolgáló gépekkel építik a lövészárkokat. Nem is lehetne másképpen megmagyarázni, miért oly egyenesek a vonalak, miért oly simák a falak. Két sorban húzódik a mély csatornák vonala a szántóföldön, egészen a horizontig. Ezekben a lövészárkokban sokáig tarthatták magukat a németek, majdnem úgy, mint valami erődítményben. Most üresek az árkok, a németek mintegy négy versztnyre visszavonultak.

A lövészárkok üresek, de itt-ott halott német katonák hevernek. A hátukon, hason, oldalt, karjaikat kitarva, vagy mellükhöz szorítva, csodálatosan nyugodt arcvonásokkal fekszenek a német vitézek. A legtöbbször sötét-

szürke egyenruha van, mások nagy katonakabátba burkolóztak, valószínűleg a hideg miatt vették magukra. Van a hallottak között sok egészen ifju, szelid arcu, de látok idősebb, komolyabb férfiakat is, negyven éveseket, akik bizonyára már régen biztos alapokra fektették életüket és sohasem gondolták, hogy valaha holtan hevernek majd havas szántóföldön, messzi idegenben, Oroszországban.

Mögöttünk feldult, leégett falu volt. A gépfegyverek szünet nélküli kattogása közben megyünk arrafelé. Kezdetben német kézen volt a falu. Az orosz csapatok rohammal vették vissza. A házak meggyulladtak a lehulló gránátoktól és ma nincs egyetlen ép ház sem. Az elégett, megüszkösödött fatörzsek között csak a faépületek és kemencék nyomai látszanak. Az egész háborúban nem láttam még a tökéletes pusztulásnak ezt a képét. Egy tető, egy fal sem maradt épen, a lakosság a szó szoros értelmében fedél nélkül maradt.

— Itt állt a németek kórháza — mondja halkán és sötéten egy idősebb katona.

Néhány lépéssel odébb megértjük, miért beszélt oly halkán, oly sötéten. Egy épület köalapjának maradványai között vaságyaknak tüzben megdörbült, félig összeolvadt alkatrészei láthatók, üszkös rongydarabok: kötségek, takarók voltak valamikor.

Lehorgasztott fővel, félrefordított arccal megyünk tovább. Nem, nincs erőnk e látványt elviselni.

Sötétedik. Tél van már és korán itt az alkony. Visszatérünk az országutra, ahol autóink állnak. Sebesültek jönnek velünk szemben, a sérülésük nem súlyos, a maguk lábán tudnak menni a kötözőhelyre. A legtöbbjének balkezét érte a lövés, ez az egyetlen nyílt célpont a lövészárkokban az ellenséges tüzelés számára. Rózsaszínű kötés burkolja a kezeket, vékony csikban szivárog a kötés alól a sötétvörös vér. A katonák pedig nyugodtan, egyekdvien haladnak a kötözőhely felé.

Már majdnem egészen besötétedett. Az ég peremén a téli naphoz hasonló fehér hold dereng. A láthatáron felvillanó lobbanásoknak most rózsás a színe: ezek a srappellek. Micsoda pokol tobzódhat fölünk négy versztnyi távolságban! Itt azonban a katonák nyugodtan támaszkodnak a kerítéshez, amely mint valami csoda, sértetlenül áll az ut szélén; gondtalan pipáznak, nevetgélnek, csevegnek és várnak, mikor kell nekik is a tűzbe menni. Olyanok, mint a színészek, akik a kulisszák mögött várnak a végszóra. És minden itt körülöttünk olyan, mint egy hatalmas, nagy színjátékhoz készült kulisszák sokasága.

Az ágyudörgés nem szűnik meg az esti sötétségben sem. A csata menetét nem akadályozza sem az éjjel, sem a hideg. Nekünk azonban mennünk kell tovább . . .

Irodalom

— A Világháború Képes Krónikájának most jelent meg a tizenkettedik száma. A diszes külsejű füzet tele van szebbnél-szebb harctéri képekkel, mély nyomású műmelléklete pedig Bér Dezsőnek, a kiváló művésznek rendkívül sikerült karácsonyi rajza. — Ezenkívül képsorozatban mutatja be a füzet a skinek a hadviselésben való alkalmazását. A háború történetének tárgyalása során Namur elcsúszását, Löwen város pusztulását, az

Férfi és gyermekruhák
leltárnő olcsó szabott árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaárúházában,
a „Bika” sz. loda mellett.
Kérjen képes árjegyzéket!!!

orosznak Kelet-Poroszországban való garázdálkodását adja elő a füzet élénken, részletekre is kiterjeszkedő pontossággal, a mai hadviselés című rovatban pedig az orosz hadsereg szakszerű ismertetése van. Egy füzet ára 24 fillér, előfizetés negyedévre 3 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Üllői-ut 18., ahol az eddig megjelent füzetek is kaphatók.

Debreceni honvédhuszárok

✱

A *Budapesti Hirlap* haditudósítója írja lapjának a következő cikket:

Nyugat-Galiciában történt, Rajbrot tájékán. A debreceni huszárok verekedtek ott, a *második honvédhuszárezred* legényei. Jóképtű, alföldi fiúk valamennyien, acéliznu, fáradhatatlan katonák, akik úgy ülik meg délceg paripájukat, mintha hozzá volnának nőve a nyereghez, de azért gyalogosan is szívesen harcolnak, ha egyszer verekedni kell amugy istenigazában. Mert mostanság a huszárok sokszor leszállnak a lóról, árkot ásnak, rohamot csinálnak, szóval épp úgy csatáznak, mint a baka, legfőljebb hogy több dolguk van, mert a lóra is kell vigyázni és nem huszár az, aki a lovát elhanyagolja.

Mondom, a debreceni huszárok Rajbrot körül verekedtek, amikor egy kis csoport, talán huszonötön közülük és egy tiszt elszakadtak az ezredtől. Manővernél még megjárja az ilyesmi, de háborus időben ez éppenséggel nem kellemes dolog, mert az ember könnyen az ellenség karjaiba futhat, amikor a saját csapatát keresi. Így jártak a debreceni huszárok is; addig bolyongtak az óriási harcmezőkön, amíg valahol Limanowa tájékán, a *Mordanka* hegy tövében azt vették észre, hogy körülfogta őket az orosz.

A huszárok fáradtak voltak, a lovaik éhesek és soványak, de azért megadni egy sem akarta magát. Kivált, mikor látták, hogy lovasság jön ellenük, orosz lovasság, amelyet a huszár úgy lebecsül, mint a paraszt a négert. El is határozták rögtön, hogy átvágják magukat a gyűrűn, csak még azon tanakodtak egy pillanatig, hogy hol törjenek ki — aztán hajrá! Sarkantyuba kapták a lovat és rázudultak a szembejövőkre.

Legközelebb hozzájuk cserkeszek voltak. A cserkesz is jó lovas s az orosz nemzeti húság valamikor azzal büszkélkedett, hogy a cserkesz a világ legjobb lovasa. Am olyan attakról, amit a mi huszárjaink csináltak, a cserkeszeknek odáig fogalmuk sem volt. A szikár, vékonylábu magyar paripák mint a fergeteg, úgy vágattak az ellenségre s még mielőtt ezek magukhoz térhettek volna, már légesőként kopogott fejükön a huszárkard. Az egész roham egy pillanat műve volt. A következő percben már a mezőn át vágatott a huszonöt huszár, — nyomában az orosz lovasság.

És ekkor egy irtózatossá hajsza kezdődött. Huszonöt embert két egész század üldözött. Azok csak lovaik gyorsaságában bízhattak, ezek lőhettek is utánuk. Ha a menekülők között csak egy ló megbotlik, az egész sor össze kavarodik, valamennyien el vannak veszve. De a nemes magyar paripák, az alföldi rónák neveltjei finom ösztönükkel megéreztek a veszedelmet s valósággal repültek keresztül a sikon. — A huszárok dolmánya uszott a levegő-égen s a kék felhő mögött messzire elmaradoztak az üldözők.

Egy völgy torkolatánál aztán egészen utat vesztek a huszárok. Eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket a lovakkal együtt.

Az üldözők megfordultak s boszankodva, káromkodva beszéltek a vakmerő magyar fiukról. Ezek pedig meglátták lovaik járását és nevetve mentek tovább. De azért épp ideje volt már a megmenekülésnek, mert az örült hajsza állatot és embert egyaránt ki-merítette. A remegő inu paripáknak tajtékzott a szája és fehér hab verődött ki a szép hajlásu, karcsu nyakukon. Így, fáradtan, érkeztek a huszárok valamelyik kis faluba, melynek nevét már el is felejtettem.

De nem lehetett olyan kicsi ez a falu, hogy a debreceni fiuknak ne szerzett volna nagy örömet. Hamarosan leszálltak a lóról, lenyergeltek, szalmával megcsutakolták az állatokat, aztán olyan vigságot csaptak, mintha csak otthon lennének, abban a szép alföldi metropolisban, Debrecenben. — És a nagy öröm közepette egészen megfélekedtek a háborúról, meg az üldözőkről, akik pedig ekkorra már föllármázták a környéket a *vörös ördögök* ellen.

Egyszerre csak néhány feketekaftános zsidó kereste a huszonöt huszárnak hadnagyát s nagy titkosan megsugta neki, hogy megint jönnek az oroszok. Csunya nagy káromkodás tört ki erre a magyarok közt, talán még a cárról is leszedték a keresztvizet. De hiába, a káromkodás ezuttal, kivételesen, nem segített semmit, mert az oroszok valóban jöttek, még pedig nem is egy, hanem két oldalról s a holtra fásasztott lovakkal pedig nem lehetett azt a hajsztát még egyszer megkockáztatni. Nem maradt más hátra, meg kell adni magukat. De azért: nincs még veszve Lengyelország. A nyergeket eldugni, a lovakat a parasztnak elrejtetni s aztán nyugodtan, hidegvérrel várni a történendőket, — ez volt az egyetlen dolog, amit józanul tenni lehetett...

... Az oroszok majd megbolondultak az örömtől, hogy „vörös ördögöket” fogtak. Az ezred, amelyik huszárjainkat elfogta, nem is akarta őket többé elengedni. „Ezek a mi foglyaink”, — mondták a tisztek s étellel, itallal, meg minden jóval ellátták a magyar fiukat, akiket állandóan magukkal vittek, mint ahogy régen a győzelmi jelvényeket is maguknál tartották a hadvezérek. A hadnagyunk az ezredes jobbán ült, a huszárok pedig a tisztekkel együtt ebédeltek, akik akkor voltak a legboldogabbak, ha más ezrednek eldicsekedhettek: „nekünk vörös ördögünk is van”. A magyar fiuknak semmi kifogásuk sem volt ez ellen s különösen nagy volt a megelégedésük, amikor ily módon azt is megtudták, hogy pontosan hol állanak a mi csapataink.

Három nap telt így el, amikor december 8-án egyszerre az orosz ezred valami ideges remegés futott végig, mint amikor a ló a korbács suhogását hallja. Az oroszok fegyverkeztek s a debreceni huszárokkal mit sem törődtek; ezek pedig összebujtak, összesugtak, aztán szép csendesen, észrevétlenül elszéledtek. Délelőtt alaromot fújtak a faluban, mire ezek nagy sietve gyülekeztek. Ebben a pillanatban honvédhuszárok vágattak elő az utcákból s vad *Rajta! Rajta!* kiáltásokkal száguldottak keresztül a téren. Az oroszokat úgy meglepte a honvédhuszárok megjelenése, hogy szétfutottak s egy óráig tartott, a míg ismét össze lehetett dobolni őket. Arra persze gondolni sem mertek, hogy ezek a saját foglyaik, az ő kedvelt vörös ördögek, — akik délután már beállítottak Limanowára, a hol a huszonöt ember megmenekülését egész kis győzelemnek tekintették.

Én még láttam őket együtt, vigan, büszkén, jókedvűen, élükön a tisztjükkel, egy el-

bájos modoru, finom, kedves hadnagygyal. De a bajtársak nem sokáig maradtak együtt, úgy hallom, szétszítják őket más ezredkehez, különböző századokhoz, hogy hősies példájuk hasonló tettekre lelkesítse a többieket. Ezek a debreceni huszárok!

Karácsonyi ének, háboruban.

Krisztus Urunknak születése napján
Panaszos ének zeng most néped ajkán.
Felhő ül a betlehemi csillagra
E szent hajnalra.

E földi népek sok-nagy háborúja
Lelkünk szárnyának ólomterhű súlya,
Tisztességre hozzád hogyan járulunk
Édes Jézusunk?

Máskor mi mentünk eléd ajándékkal:
Hitvallást tévő boldog szép szavakkal.
Vérrel telt árkok állják most el útunk,
Hozzad hogy jutunk?

Temagad jöjj hát felénk drága kiseded,
Jövel sietve, kettőztesd meg lépted.
Mégfogyott közöttünk Isten dicsősége:
Elszállt a béke!

Sötétségünkben új világossággal,
— Jövel! kezdedben békeolajággal.
Hogy újra zenghessük egy akarattal
Az égi karral:

„Dicsőség magasságban az Istennek,
Békeség légyen földön embereknek;
És jóakarát mindenféle népnek
És nemzetségnek”.

Uray Sándor.

URANIA

Debrecen legelső, legelőkelőbb mozgója
Egyház tér. — TELEFON 12-51.

MA PÉNTEKEN

... ÜNNEP ELSŐ NAPJÁN ...

A csendőr leánya

Izgalmas dráma 3 felvonáskan

Ideális feleség

Remek vígjáték 3 felvonásban
A német hadifengerészet a háboruban és békében.
Szenzációsan érdekes aktuális felvételek.

Előadások 3 órától 5-ig és 5 órától 7-ig félhelyárakkal, 7 órától rendes helyárakkal.

:: SZOMBATON ::

ÜNNEP MÁSODIK NAPJÁN

A boldogság völgye

Társadalmi dráma 4 felvonásban. A darab hősnője egy boldogtalan asszony és ezt a szerepet játssza Henny Porten.

Háborus hirodó.
A legújabb harctéri felvételek.

Indiai képek.
Ismeretterjesztő.

Eljegyzés akadályokkal.
Kacagtató.

A Nauke festvérek.
Bohózat.

Ismerkedés.
Vígjáték.

Előadások 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig félhelyárakkal, 7 órától rendes helyárakkal.

A világháboru költségei

Wolf Gyula professzor, nemzetgazdasági író, a berlini miligyetem tanára, „Die Kriagsrechnung” címen könyvet írt, melyben a háboru gazdasági hátterét és a hadviselés költségeit, valamint a háboru által a nemzetek jövedelmeiben okozott károkat ismerteti. E munkából vesszük át az alábbiakat, melyek a háboruban résztvevő államok háborus költségeit tüntetik föl.

A legutóbbi nagy háboruk során szerzett tapasztalások szerint a modern háboru költségei fejenként és naponként 6 márkára számíthatók. Ez a szám azonban — ámbár nem hagyható figyelmen kívül, hogy a békeállomány továbbra is fennmarad — igen alacsonynak látszik. A pénz a hetvenes és nyolcvanas, valamint a kilencvenes esztendőkhöz bizonyos értékcsökkenést szenvedett. — Manapság hat márkáért nem lehet annyit beszerezni, mint előbb. Emellett a hadviselés némely eszközeinek jellege is megváltozott. A már végrehajtott mozgósítás után mindenesetre fedezhető a hadviselés költsége fejenként és naponként 6 márkával. Az első hónap azonban oly óriási rendkívüli kiadásokkal jár, hogy ezeknek beleszámításával a költség fejenként és naponként legkevesebb 7 márkára tehető.

Átlag 7-től 8 márkáig, többé semmiesetre sem kerülhet az egyes harcok naponként, kivéve Angliát. Anglia kiadásai magasabbra rugnak, először azért, mert a tengerészet procentuális részesedése jelentékenyen nagyobb, a tengerészet pedig sokkalta drágább, mint a szárazföldi hadsereg. A német tengerészetnél békeidőben a költség fejenként és naponként 20 márkáig; azután meg az angol tengerészetnél a legénység sokkal nagyobb zsoldot kap, mint aminő a néphadseregnek szokásos. Ez a zsold maga nyolc shillingben állapítható meg. Oroszországra nézve is kétséges, hogy vajon a fejenkénti és naponkénti kiadás kitelike 7—8 márkából. Az orosz-japán háboruban kétségtelenül jóval több volt. Amde ez a háboru alapján véve inkább gyarmati háboru volt s a gyarmati háboru költségei rendszerint nagyobbak, mint azok, amelyek az ország határainál vagy határain belül folytatódnak. Az orosz hadsereg ellátása azonban alig hasonlítható össze a német hadsereg ellátásával. Az orosz háboru kiadásokat tehát kevesebbre kell számítani, mint a németekét, 6—7 márkával. Nem lehetetlen, hogy a franciáknál és Ausztria-Magyarországban a háboru költségek nem magasabbak, mint az oroszoknál; a franciáknál főképp azért, mert az ellátás nem ulti meg a német mértéket; így hosszabb tartamu hadjáratban e két államnál elég, ha 6—7 márkára számítják a naponkénti és fejenkénti kiadást.

Szerbiában és Montenegróban aligha kerül annyiba az egyes katona, ellenben a törököknél, tekintve a megteendő nagy utakat, a nehézkes közlekedési viszonyokat és a sok kivételes állapotot, a török katona szerény igényei mellett is, nem igen lehet a kiadás kevesebb, mint Franciaországban meg Ausztria-Magyarországban.

Az összes hadviselő államokra nézve tehát, ha mindent beleszámítunk, a költség fejenként és naponként alig lehet több, mint 7 márkáig. Emellett a 7 márká mellett azonban a mostani világháboruban, melyben a fegyverben álló katonák száma 20 milliónál nem kevesebb, ha ugyan ezt meg nem haladja és tekintettel még Anglia különkiadásaira is: a háboru költsége naponként nem kevesebb, sőt inkább több, mint 150 millió márkáig. — Ez azonban, mint újból hangsúlyozzuk, az összes hadviselő államok kiadása általában. — Ami ellenségeinket illeti, az orosz haderő egyfelől a hosszabb szolgálati idő folytán, másfelől az újabb meg újabb fegyverbehívások után nem több mint 5 és fél millióra tehető. A francia haderő legfeljebb 4 és fél millió — vagyis 1 millióval kevesebb. Ennélfogva már Németország és Ausztria-Magyarország, meg

Franciaország és Oroszország katonáinak száma megúti a 20 milliót. Az angol haderő is megnövekedett, úgy, hogy több mint egy millió, amiből persze csak a kisebb rész áll még hadban. Ehez jönnek a kanadaiak, hinduk, belgák, szerbek, montenegróiak és japánok, persze nem olyan nagy kontingensekkel. A 20 milliónál azonban kétségtelenül több már a hadban levő katonaság, pláne, ha számításba vesszük, hogy a törökök is belemennek a háboruba. Így tehát, mint már kiszámítottuk, az angol flotta kiadásait is számbavéve, a háboru naponkénti közvetlen költsége 150 millió, amiből Németországra 40 millió, Ausztria-Magyarországra 20 millió, vagyis összesen 60 millió, 90 millió pedig az ellenségeinkre esik. A törökökkel persze a mi részünk, vagyis a 60 millió növekedik és pedig, tekintettel az 500,000 főre tehető török hadseregre, naponként 3—4 millióval.

Ezekben az „internacionális számokban” nincsenek persze benn a semleges államok háborus költségei. Svájcak a határvédelemre végzett mozgósítás szerény számítás szerint 1 millió frankba került, sőt némelyek szerint 2—2 és fél millióba. Hollandiának is alkalmasint belekerült emnyibe: emétt sokkal jelentékenyebb kiadásai lehetnek természetesen Olaszországnak. De ezeken az országokon kívül sok más államnak is kellett előkészületeket tenniök; így előkészületeket tettek Skandinávia, Bulgária, Románia, Görögország, valamint az Iberiai-félsziget államai is.

HIREK

*

— **Karácsony a templomokban.** A református templomokban karácsony két napján és a rákövetkező vasárnap tartandó istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban prédikál 25-én délelőtt Baltazár Dezső dr. püspök, ágendázik Pánczél Jenő püspöki esküdt, délután Fekete Gusztáv hittanhallgató, 26-án délelőtt Szombathy Imre szénior, délután Balázs Győző hittanhallgató, 27-én délelőtt Demeter Gyula segédlelkész, délután Kósa Bálint hittanhallgató; a Kistemplomban prédikál 25-én délelőtt János Zoltán lelkész, ágendázik Dicsőfi József lelkész, délután Szombathy Imre szénior, 26-án délelőtt Balázs Győző hittanhallgató, délután Gyöngyösi Bálint hittanhallgató, 27-én délelőtt 9 órakor Farkas János segédlelkész, 11 órakor Hajdu Gyula segédlelkész, délután Balázs Győző hittanhallgató; a Kossuth-utcai templomban prédikál 25-én délelőtt Uray Sándor lelkész, ágendázik Demeter Gyula segédlelkész, délután Gyöngyösi Bálint hittanhallgató, 26-án délelőtt Fekete Gusztáv hittanhallgató, délután Kósa Bálint hittanhallgató, 27-én délelőtt Balogh Béla segédlelkész, délután Szombathy Imre szénior; az Árpád-téri templomban prédikál 25-én délelőtt Szele György lelkész, ágendázik Farkas János segédlelkész, délután Kósa Béla hittanhallgató, 26-án délelőtt Gyöngyösi Bálint hittanhallgató, délután Szombathy Imre szénior, 27-én délelőtt Kolozsvári Kiss László segédlelkész, délután Fekete Gusztáv hittanhallgató; az ispotályi templomban prédikál 25-én délelőtt Zih Sándor lelkész, ágendázik Balogh Béla segédlelkész, délután Balázs Győző hittanhallgató, 26-án délelőtt Kósa Béla hittanhallgató, délután Fekete Gusztáv hittanhallgató, 27-én délelőtt Polgár Gyula segédlelkész, délután Gyöngyösi Bálint hittanhallgató; a homokerti imaházban 25-én délelőtt prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallástanár, 27-én prédikál Boér Károly vallástanár.

Az ágost. hitv. ev. templomban 25-én, karácsony első ünnepén délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. Utána az Ur szent vacsorája fog kiszolgáltatni. Délután 5 órakor istentisztelet, mely alkalommal Labossa Lajos segédlelkész prédikál. 26-án, karácsony második ünnepén délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Materny

Lajos főesperes végzi. Utána az Ur szent vacsorája fog kiszolgáltatni. Délután 5 órakor ima. 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos segédlelkész végzi.

— **A presbitérium ülése.** A debreczeni református egyház december 27-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor, az egyház tanács-termében presbyteri ülést tart, melynek tárgyai közül fontosabbak: Jelentés Roncsik Lajos presbyter elhunytáról. Helyébe a következő pótpresbyter behívása. — A számonkérő bizottságban egy hely betöltése. A városi tanács által választandó egy igazgatótanácsú és egy iskolaszéki tag kiküldése. — Az ösztöndíjosító bizottság jelentése az 1914—15. isk. év első felére eső ösztöndíjak odaiteléről és kiutalásáról. Az egyház pénzének pénzügyintézetekben való elhelyezése. — Az iskolaszék jelentése egy iskolaszéki tanítótestületi tag lemondásáról s helyette más tag választásáról.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a déli harctéren hősi halált halt Erdélyi András dr. debreczeni ügyvédet törölte az ügyvédek névjegyzékéből és irodája részére gondnokká Szilágyi Dezső dr. debreczeni ügyvédet rendelte ki, továbbá: hogy a kitört háboru folytán Angliába internált Keresztesi Kiss József dr. ügyvéd irodája részére ideiglenes gondnokká Magoss György dr. debreczeni ügyvédet rendelte ki.

— **Karácsonyfa-ünnepély a betegnyugvó állomáson.** A debreceni pályaudvaron berendezett betegnyugvó-állomáson ma délután megható ünnepély folyt le. A betegnyugvó-állomás vezető hölgyei: Csanak Józsefné, Fürst Ödönné, Szoboszlai Sándorné, dr. Löfkovits Mártonné, dr. Szász Adolfné, Belányi Sándorné nyolc nagy karácsonyfát állítottak az állomáson elhelyezett 470 sebesült katona számára, akikhez Behuniczky Miklós római katolikus tábóri lelkész magyar, német és cseh nyelven, majd Pinczés József református lelkész intézett könnyekig megható, nyönyörű beszédet. A hölgyek ezután kiszolgálták az ajándékokat a sebesült katonák között, akik hálátelt szívvel mondtak köszönetet a hölgyeknek. A lélekemelő ünnepélyen jelen voltak: Kiss Ernő országgyűlési képviselő, helyettes miniszteri biztos, Márk Endre udvari tanácsos, Medgyaszay Miklós és K. Tóth Mihály dr. városi tanácsnokok, Kondor Kálmán városi főszámvevő, Poroszlay László vezérigazgató és még számosan.

— **Művészi kivitelű képeket és nagytákosokat készít Kozmann és társa, Plac-utca 44.**

— **A kávések, vendéglősök stb. ipartársulatának elnöksége és titkársága közbenjárására Rostás István rendőrfőkapitány megengedte, hogy az ünnepi éjszakákon, ugyszintén majd Szilveszter éjjelén, éjszaka 2 órai zenélési engedély mellett nyitva tartathatják a tulajdonosok kávéházi stb. üzleteiket, úgy mint az előző években. A zene karácsony ünnepén 2 óráig, Szilveszterkor korlátlanul tarthat. Az ipartársulat különösen figyelmezteti vendégeit, hogy a háborura tekintettel a botrányos dorbézolásokat akadályozza meg. — A rendőrfelügyeleti díjjakat illetőleg is interveniált az ipartársulat elnöksége, de dacára annak, hogy a miniszter egy május hónapban kelt rendeletével a rendőrfelügyeleti díjat törölnönek javasolta, Debreczen városa ennek ellenkező felterjesztést tett a miniszterhez, mely felett még nem döntöttek a minisztériumban, legalább is 1914-re vonatkozólag még nem.**

— **Az Arany Bika gőz- és kádfürdőben** a gőzfürdő, szombaton azaz 26-án délután, igen t. hölgyvendégei részére van fentartva.

— **Művészi kivitelű olajfestményeket készít Kozmann és társa, Plac-utca 44.**

Krisch Károly cserépkályha nagyraktára
Debreczen, Hunyadi-u. 13.
Telefonszám 12—18.

A müncheni fűtőtechnikai intézetben tanult legpraktikusabb fűtőszerekkel szereli fel bel- és külföldi kiváló minőségű kályhát s ezáltal a fűtőanyagok 80—90 százaléka használódik ki. Átalakítások, javítások és tisztítások legolcsóbb árban !!

— **A Debreczeni Kölcshős Segélyző Egylet** mint szövetséget megnyitja 32-ik évtársulatát, melybe a háborús idők dacára már eddig is több ezer törzsbetét jegyeztetett. A szövetséget az utóbbi súlyos évek alatt is hű maradt régi elveivel és hűségesen támogatva kölcshősökkel tagjait. Az igazgatóság megfelelő készpénztartalékról gondoskodott és ezzel lehetővé teszi, hogy a lejárt évtársulat lehetőleg a rendes időben tarthassa fől-számolását. A szövetséget új évtársulatába már most lehet beiratkozni és a törzsbetét-könyvecskéket már most kiadatnak.

Ügyvédek Lapja. A dr. Wolf Vilmos kir. tanácsos, budapesti ügyvéd által szerkesztett „Ügyvédek Lapja” harminckettedik évfolyamát kezdi meg az új évben. Karácsonyi száma a következő gazdag és változatos tartalommal jelent meg: Előfizetési felhívás. Igazságügyünk fejlődése 1914-ben. A sajtó-jogról szóló törvény magyarázata. Bírálat. Irta: Vargha Ferenc curiai tanácselnök. Háború és elme-idegbaj. Irta: dr. Moravcsik Ernő Emil, egyetemi tanár. A felülvizsgálat az új polgári perrendtartásban. Irta: dr. Pap József, egyetemi ny. rk. tanár, a budapesti ügyvédi kamara elnökhelyettese. Könyvkövelesek zálogjogi előjegyzése. Irta: Dobi Imre, curiai bíró. Néhány szó a bányabíráskodásról. Irta: dr. Félix Antal, a pestvidéki kir. törvényszék elnöke. A korlátozott beismerés. Irta: dr. Gaál Vilmos, curiai bíró. Irodalom. Irta: dr. Magyar István, curiai bíró. Az egy-foku felfolyamodás foruma a Pp. 302. §-a egyik esetében. Irta: Kelemen Ernő, debreceni kir. ítélőtáblai bíró. Vegyes. Melléklet. A m. kir. miniszteriumnak 8680—1914. M. E. számu rendelete. Jogesetek. Köztörvényi ügyek. Kereskedelmi-, váltó- és csődügyek. Büntügyek. Az „Ügyvédek Lapja” előfizetési árai: Egész évre 20 K, félévre 10 K, negyed-évre 5 K. Az előfizetések Budapestre, az „Ügyvédek Lapja” kiadóhivatalába (Eötvös-utca 24. sz.) küldendők.

— **Újévi lapok** legnagyobb választékban Hegedüs és Sándornál, főposta mellett.

— **Belépés a Zion egyletbe.** A mostani válságos időkben a családfenntartás gondjai még súlyosabban nehezedenek a társadalomtulnyomó részére, mint bármikor ezelőtt. Ilyenkor érzi az ember legjobban annak előnyét, ha olyan egyesület kötelekébe tartozik, melynek egyedüli célja és feladata, hogy tagjai válláról levegye a nyomasztó gondok egy részét. Ezt teszi a Zion debreceni betegs. egylet immár 25 év óta, midőn havi 2 K tagsági díj ellenében az egész családnak ingyen orvost, gyógyszer, heti rendes és rendkívüli pénzbeli segélyeket és ezeken felül 300 K halál eseti segélyt biztosít. — A belépés megkönnyítése céljából a vezetőség elengedi a 6 K felvételi díjat mindazon rendes tagoknak, kik felvételre 1915. jan. 20-ig jelentkeznek. Bővebb tájékoztatás az egyleti irodában (Piac-utca 63.). Nyitva d. u. 6—7 óra közt. Az előjáróság.

— **Névjegyek** 1 óra alatt készíttetnek, Hegedüs és Sándornál, főposta mellett.

Nagy repülő-szerencsétlenség Párisban. Kopenhágából táviratozzák: Párisból ismét súlyos repülő-szerencsétlenségről adnak hírt. Két tiszt, egy őrnagy és egy hadnagy, Molinauxban fölszálltak. A gép még csekély magasságban volt, amikor a benzintartály felrobbant, mire a repülőgép, melyből hatalmas lángok törtek elő, a földre zuhant. A két katonatiszt, mielőtt még segítség érkezett volna csaknem teljesen szemé égett.

— **Jertek haza, minden meg van bocsátva.** Az Iglón megjelenő Szepesi Lapok, amely hazafias magatartásával az orosz betörés legfenyegetőbb napjaiban is lelkes hangon buzdította a lakosságot nyugalomra, most igen kedves ötlettel hívja vissza azokat, akik ok nélkül elmenekültek és ezzel akaratlanul is pánikot idéztek elő. A lap szerkesztői üzenetben hívja vissza az elmenekülteket e szavakkal: „Jertek haza, minden meg van bocsátva!” A jó szepesiek bizonyosan megfogadják a jó tanácsot és haza igyekeznek, ahol teljes bűnbocsánat várja őket.

— **Művész kiáltéll aquarelleket készít Kozmann és társa, Piac-utca 44.**

— **Mit érez az ember a roham alkalmával?** Egy francia lap munkatársa, ki mint káplár harcol a francia harctéren, következőképp jegyezte fel azt az érzést, mely erőt vett rajta a roham alkalmával:

... Uj lendülettel egészen az erdő széléig jutottunk. — Egnéhányan közülünk eléjük vágódik a földön. A sebesültek nyögnek: egyik-másik már nem is mozog, nagy barna vértócsa van körülötte. ... Azonban fel a fejével! A katonákat körülöttem mintha meg sem ismerném már, a puska ég a kezemben; össze-vissza csak nyolevan lépésnyire vagyunk az ellenségtől. Szuronyt fel! A parancs végig megy a sorokon, a szuronyok csillognak és én mintha már nem is tudnám, hogyan kell a szuronyt feltenni. A vér ugy-úgy éremben, mint a kalapácsütések. ... Az őt össze-szorul, nyelni sem tudok. ... Az ágyugolyók zúgnak a levegőben. Soraink hullámozva jönnek előre, a levegőben csupa nyögés s káromkodás. Utolsó erőfeszítéssel már negyven méternyire vagyunk a német sáncoktól, amidőn rohamunk kettévágódik, egy-két másodpercig bámulunk, majd a sorokban elkiáltják, hogy a szöges drótok, a szöges drótok, — másnann leirhatatlan zavargás közt azt kiáltják, hogy vissza! ... Harminc másodperc alatt megtesszük visszafelé azt az utat, melyhez előbb husz perc kellett és visszaérve a régi sáncokba, kimerülten dőlünk le.

Ki adia meg magát?

A fogoly oroszok.

Néhány százezer, sőt millió ember békés idők nyugalmas életét éli. Minden gondját a mindennapi élet kenere okozza, minden vágya az egyszerű, becsületos, lehető gondtalan megélhetés biztosítása.

A hétköznapi élet szürkeségében milliók közül alig akad egy-egy, akinek nevét szárnyára veszi a hír s alig akad egy is, akinek nevét megörökítené a történelem.

S ugyanaz a néhány százezer, sőt millió ember a harctéren kerül, Vérözönben gázolnak, akik itthon még az utcai sokadalmat is kerülték, százezrek halálhozó puskacsővével néznek hidegen farkasszemet s életet ontanak könnyörtelenül.

És nevek emelkednek fel a hír szárnyára, nevek kerülnek aranykönyvbe, a történelem számára. Hősök születnek vitézi tettekből, amelyek csodálkozást keltenek önmagukban s hatványozott csodálkozást az elkövetőik révén. Ők tették-e, a nyugalmas béke emberei?

Bámulatos hatásokat vált ki az embe- rekben a csatater, a silvöltő golyó, a pattogó gépfegyver, a bömblő ágyu. Minő átalakuláson megy át az idegrendszer a szokatlan, döbbenetes hangzavarban, amelyen áttör a sebesültek és haldoklók nyögése. Lelkesedés és elkeseredés, a dicsőség, a győzelem utáni vágy minden más gondolatot csirájában fojt el, azért jegyezhet fel a háboru krónikása oly hőstetteket, amelyek szintén a lehetetlenség-gel határosak.

Egy szombathelyi fiu, tartalékos hadnagy, kapott kitüntetést egy ilyen vitézségért. Egyik baltársa mondotta el, a háboru első hónapjainak ezt az epizódját.

P. orosz községnél történt. A faluban mintegy háromszáz orosz tartózkodott. Egy szakasz katonáuk a falut megközelítette. Patroliuk hírről hozták, hogy az oroszok a község közepén lepihentek. Holdfényes éjszaka volt.

A hadnagy elrendelt az óvatos előrevonulást s mikor egész közel voltak a faluhoz, a rohamot. Kevesen voltak a mieink. A kevés ember is megoszlott, nehogy egy tömegben érhesse az oroszok védekezése.

Köröskörül mindenütt bömblöttek az ágyuk. B. hadnagy rohant elől. Jobb kezében kard, baljában revolver.

A térséghez ér. Az oroszok ott pihennek. Elöl egy körakáson tisztek ülnek. Mögöttük

mindenféle legénység. A fegyverek kéznél, de senki sem lö.

Mire a hadnagy közvetlen közelükbe ér, németül rájuk kiált:

— Adjátok meg magatokat!

S a tisztek nyugodtan ülnek és nevetnek. A nevetés új irányt ad a hadnagy gondolatának. Az orosz tisztek felálnak, nevetve szólnak:

— Adjátok meg magatokat ti!

A mi hadnagyunk körüléz. Alig lát maga körül embert, megoszlott a kisdéd csapata. Visszafut a kevés emberrel. Szakad utánuk a golyózápor. Mintha láthatatlan páncél védené, még sebesül sem történt. A szakasz koncentráliódik.

Ujabb sturm! Hurrá! Előre!

Vad erővel tör vissza a kis csapat. Az orosz tisztek arcán megfagy a nevetés. Egy orosz szuronyal támad a hadnagyunkra. Az elkapja a szuronyt s amint az orosz viszszerántja, véres barázdát szánt a szurony a tenyerén.

A kevészszámu magyar rohama is ellenállhatatlan. Futna már az orosz s ekkor a falu ellenkező irányából megjelen egy másik szakasz katonánk.

A háromszáz orosz közül, aki életben maradt, megadta magát.

NYILTÉR. *)

KALODONT

legjobb

fog-órem

kerül

1914 december 21-től

70 fillérbe.

A debreceni segítő-akció

A sebesült katonák karácsonyáért.

A debreczeni Augusztá-szanatóriumban berendezett hadikórház sebesültsjeinek karácsonyfájára folytatott gyűjtések eredményét az alábbiakban közöljük:

Bakonyi Piroska urleány gyűjtése:
Vida Arthur 20 K, dr. Fejér Ferencné 5 K, Fejér Manó 5 K, N. N. 1 K, N. N. 2 K, Domán és Kurz 4 K, dr. Szöllős Dezsóné 3 K, Lőtkovits Arthur 3 K, Békés Lajos 5 K, Frank Edé 1 K, id. Schwarz Vilmosné 2 K, Blattner Gyula 1 K, Borgida testvérek 4 K, L. Piroska 2 K, N. N. 3 K, Békés Emil 6 K, Steinberger Adolfné 2 K, N. N. 3 K, Rosenberg Emilné 2 K, Frank Imre 2 K, N. N. 1 K, Aczél Henrik 1 K, Chauder Lipót 2 K, N. N. 2 K, Kostya János 1 K, Révész Zsigmond 1 K, Tiszter Adolf 2 K, Farkas László 2 K, Fejér György 1 K, dr. Reichard Manóné 2 K, Kovács Aladár 1 K, Liebermann Gézané 2 K, Olvashatatlan 1 K, N. N. 1 K, Márkus Jenő 2 K, Jámbor Sándorné 2 K, Erössné 1 K, Kovács Iván 1 K, Liebermann nyomda 3 K, Ungár Jenóné 5 K, dr. Hegedüs István 1 K, dr. Ujlaki Hugó 3 K, Hajdu Lajos 1 K, Farkas Andor 1 K, dr. Geszti József és neje 10 K, Fábán Viktor 2 K, Sipos Ferencné 2 K, N. N. 5 K, Debreczeni Hitelbank 5 K, N. N. 1 K, Simon György 1 K, Lovász Jánosné 2 K, Perczel Móriczné 2 K, Jósá Vince 2 K, Farkas Zsuzsi és Karcsi 3 K, Bajor Andor 5 K, Steinberger Salamonné 10 K, Groszman és Mandel 5 K, Ujlaki Henrik 2 K, N. N. 5 K, dr. Jakobovits Józsefné 3 K, Sipos Fe-

renc 2 K, dr. Lengyel Zoltán 2 K, Békés Gyuláné 1 K, Frank Rezső 2 K, Keiner József 1 K, Schwarcz Mihály 3 K, Bakonyi Samu 10 K, Mezey és Széles 25 K, Löbl Hugó 10 K.

Tóth Istvánné urasszony gyűjtése: Domahidy Elemérné 5 K, Uhlarik Béláné 2 K, Vecsey Zoltánné 2 K, Kolbenhayerné 1 K, Rottlerné 1 K, Weér Györgyné 5 K, Rásóné 1 K, Havas Gáborné 1 K, Sárdi Tiborné 1 K, Szunyogh Margit 1 K, Streicher Andorné 1 K, Zádor Ilona 1 K, dr. Tatay Zoltán 2 K, Máyer Jenőné 2 K, Tóth Istvánné 10 K, Nyiri Gézáné 5 K, Kemény Irén 5 K, dr. Geszti József és neje 10 K, Augusztia szanatórium 20 K, dr. Martos Józsefné 5 K, Bohumitzky 3 K, dr. Fejér Ferencné 6 K, Frank Kálmán 5 K, Nemes Lajos 1 K, Sebestyén Lajos 5 K, Erdődi Lajos 5 K, Máyer Béláné 2 K, Máyer János 5 K, dr. Fráter Imréné 5 K, Szabó Sándorné 3 K, dr. Legányi Gyula 10 K, Tóth Emil 4 K, Piribauer 1 K, dr. Paller József 5 K, Bajor Andor 10 K, Grutz Károly 10 K, dr. Szabó László 5 K, N. N. 3 K, dr. Kardos Endre 2 K, Kardos N. 2 K, Sebestyén Dávid 10 K, Patzó Márton 3 K, Zöld József 1 K, Debreczeni szintársulat 51 K 30 fillér.

Természetbeni adományt adtak: Tóth Istvánné, Bakonyi Piroška, dr. Fejér Ferencné, Liebermann Gézáné, Fried Piroška, Landau N., Scheuffler Viktor, Máyer Jenőné, Kontsek Géza, ifj. Gyürky Sándor, Kaszanyitzky Endre, Tóth Gyula, „Nap” gyógytár, Ippen és Schwarcz, Ullmann Salamon, Donogán és Somossy, Schön Sándor, Debreczeni Tejcarnok r.-t., Debreczeni Lajos, Szalai József asztalos, Geiger József pék.

A katonák karácsonyfájára a Vörös-kereszt újságladához (Piac-utca 23. szám) különböző ajándéktárgyakat adományoztak: Stern József és Testvére kefégyár, Csillag Artur, Thaisz Artur, Szabó István, Nagy-féle tőzsde, Frank Rezső, Schwartz nővérek dohánytőzsde, Mihalovits Jenő, dr. Szelényi Árpád, Kontsek Kornél, Kónya László, Csáthy Kálmán, Sággy Ferenc, Benyás Emil, dr. Rex Ferenc, Hegedűs és Sándor, Mihály Sámuel, Haas Lipót, Váray József, Schüller József festő, N. N., A nemes szívi adakozóknak ez uton hálás köszönetet mond a sebesült katonáink nevében, Sesztina Jenő.

A itthon maradt katonák karácsonyfája részére következő további adományok gyűltek be a Debreczeni Hitelbank Részvénytársasághoz (Széchenyi-utca 1.) Dr. Tóth Emil 10 K, Wessprémy Barnáné 4 K, Csatári Szűcs Bertalanné 4 K, Debreczeni Hitelbank 10 K 96 fillér.

Aranyat vasért.

A katonák családjainak segélyezésére arany- és ezüsttárgyakat adományoztak: Hegedűs Ferenc, Tóth Antal, Papp Juliska, Kürti Géza, Bessenyei Gyuláné, Gross Juliska, dr. Kardos Samuné, Barányi Pálné, Németi Józsefné, Pásztor Teréz, Rózsa Szeréna, Rózsa Piroška, özv. Rózsa Károlyné, Kerekes Sándorné, Pethe Mihály, Kis Tutus, özv. Szaradics Józsefné, Briczkó Béla, Bernthaler Róza, Kovács Ilus, Ivánka Berta, özv. Ivánka Károlyné, N. N., Szűcs Juliska, Marnovits Valona, Kiss Karola, Lahimics Olga, Tóth Mihályné, Bartók Agostonné, Bartók Margit, Wilhelms Pál, Kállay Sándor-

né, Kormos Endre, Sörös Istvánné, Baranyai Illés, Tuser Evinke, Rakovits Ilonka, Nagy Margit, Kovács Juliska, Deli Anna, Deli Evinke, Kozák Margit, Boros Feri, Medgyessy Lajosné, Erdélyi Gyuláné, Sz. J., Kandel Evinke, Szabó Mariska, N. N., Vadász Erzsébet.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy Karácsonyi Vásár

Elsőrendű áruk. Olcsó árak.

DR. SZTANKAY ABA

„NADOR” gyógyszer-tára
DEBRECZEN

Szentanna-utca, Attila-tér.

Ajánlja gyógyszer-tárát a nagyérdemű közönség figyelmébe, úgy a monarchiában mint külföldön és tudományos munkálkodásom folytán ösmert nevet biztosítékul szolgál arra, hogy tisztelt vevőim legmesszebbmenő igényeit kielégíteni képes vagyok.

Szakszerűtanácsok a vegyészeti köréből díjmentesen adatk.

ÉKSZER-VÁSÁR !!!

Gyönyörű ujdonságok feltűnő olcsón

SÁNDOR ÁRMINNÁL

A DREHER-SÖRCSARNOK MELLETT

Juhászbuuda
tábori használatra való, eladó Varga-utca 3. sz. alatt. Megtekinthető reggel 8-9 óra között.

Ol
és három szobás modern urilakások májustól kiadók. Arany János-u. 20.

Eladó
egy stráfkocsi. Megtekinthető a waggongyárban.

A
Debreczeni Ipari Hitelszövetkezet
új helyisége a
**Hunyadi-u.
17-19. sz. a.**
(Demetrovics-palota) van.

Borsó, Lencse, Bab,
aszalt bányai és boszniai szilva, szárított zöld és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsche-üzletekben

SZEVEDI PAPRIKA-
különlegességek orlasi raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Fényképeket

legkisebb nagyságtól kezdve életnagyságig készítik a legolcsóbb árért.

6 db levelező-lapot 3 koronáért készítenek.

Gábor János
Fényképész Debreczen, Csapó-utca 10. Kenyér-piacca szemben.

A Kölcsonös Segélyző-Egylet épületében

2 nagy utcai lakás

a II-ik emeleten és több üzlethelyisége a Sas-utcában 1915 május 1-től

kiadó.

: Könnyű, használható :

NYERGER

megvételre kerestetnek
PAVILLON-LAKTANYA
Radios százados.

Deák Ferenc-utca 20. szám alatt
egy utcai és egy udvari lakás
azonnalra kiadó.

Értekezhetni Horváth János gézfűrészgárában Patay József pénztárnoknál.

Husvágó gépek, zsirbödönök, zsírolvasztó üstök és üstházak,
zománcolt edények, hurkatöltők és minden egyéb háztartási cikkek
Sesztina Lajos vaskereskedésében

Debreczen, Piac-utca 23. szám.

„DANKÓ”

temetkezési vállalat

a város legrégebb (1881 óta fennálló) és legdiszesebben felszerelt vállalata a hasonszakmák közt.

Üzlethelyiségünk : Kossuth-u. 6. sz. Sas-utca saroküzlet.

Telepeink :

Széchenyi-utca 29. } saját házak
Csapó-utca . . . 55. }

Telefon : üzleti . . . 322. szám.

Telefon : éjjel 66. szám.

Áraink szolidak, személyzetünk elsőrangú s minden a temetkezési szakmába illő megbízást **személyes felügyelet** mellett végzünk.

Saját villanyerőre berendezett fakoporsó-műhelyünk és telephelyünk bármikor megtekinthető **CSAPÓ-U 55. SZ. ALATT.**

Viszonteladónak fakoporsókat gyártunk.

Hullaszállításokat bárholnan (harcotérről is) vagy bárhova teljes anyagi felelősséggel vállalunk.

Fizetési feltételeinket minden egyes esetben a legmészszebbmenő méltányossági szempontok figyelembe vételével állapítjuk meg.

Saját villanyerőre berendezett fakoporsó-műhelyünk.

➡ Viszonteladónak árkedvezmény. ➡

„PHÖNIX”

BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZENI VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Debreczen, Piac-utca 53. sz.

(Hungária-palota.) Bejárat: Arany János-u. 2.

**Biztosít: tűz, jég-
kár, élet és
baleset ellen.**

Ajánlja a gazdaközönségnek az annyira
kedvelt

általános biztosítást,
mely igen olcsó és célszerűbb, mint a
részletenkénti biztosítás.

INGATLANT ÉRTÉKESÍTŐ

== RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ==

SZENTANNA-U. 13. SZ.

AZ IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK HELYSÉGÉBEN.

Vesz és elad
mindennemű
ingatlanokat.

DEBRECZEN SZAB. KIRÁLYI VÁROS

Világítási vállalata

VÁROSI ÜZLET PIAC-UTCA 81. SZÁM ALATT.

Elvállalja

légszesz és villamos vezetékek és felszerelések berendezését

világítási és ipari célokra.

Gázkonyháknaál és főzőknél az elhasznált légszesz legfeljebb egyharmad-
rész áru, mint a fatüzelés költsége. Légszeszkályhák és fürdőberendezések
könnyű és veszélytelen kezeléssel, füst, korom és szemét nélkül.

Szép és olcsó csillárok, lámpák és hozzávaló felszerelések kaphatók.

Elsőrendű pirszén (kokszt)

házhoz szállítva, olcsóbban mint bárhol és

Tiszta porosz kőszén

megrendelhető a légszeszgyárban, vagy a városi üzletben,

valamint épületek és fa-
gyárak megvédésére való

Fekete kőszén kátrány

tetszés szerinti
mennyiségben.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

Telefon: gyári 74. szám.

Telefon: városi üzlet 90. szám.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

**DEBRECZENBEN,
Piac-utca 16. szám.**

Alaptőke 2.400,000 K. Tartalékok : 1.500,000 K.

==== Betétállomány nyolcommillió korona. =====

Érdekközösségben a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal.

ÜZLETÁGAI:

Takarékbetétek, csekkszám-
lák. Váltóleszámitolás, tör-
lesztéses és jelzálogkölcsö-
nök. Értékpapírok vétele és
eladása, tőzsdei megbízások,
hitellevelek bel- és külföldre.

Előleg értékpapírokra és
árúkra. Saját árúraktár.

Safe-deposit (magánletétpénztár)

Affiliált intézetei:

**Kabai Takarékpénztár r.-t., Nádudvari Takarékpénztár r.-t.,
Hajdunánási Gazdasági Bank. r.-t., Fióktelep Vámospércs.**

ÁRON MIKSA

sör-, bor- és szesznagykereskedés, :: pálinkafőzde
DEBRECZEN, KISHEGYESI-UT 3.
 Debreczen-Vásártér állomás közvetlen közelében

Alapított 1867-ben.

:::

Telefon 13. szám.

Dreher Antal serfőzdéi r.-társaság vezérképviselője Debreczen és vidékére
 ::: Villanyerőre berendezett üzem; a legmodernebb hygienikus berendezés. :::

Naponta friss töltésű palaczk-sör.

Válogatott nagy raktár homoki és hegyi borokban. ::: Mindenféle égetett és édesített szeszesitalok, likőrök. ::: **Saját főzésű seprő- és törköly-pálinkák.**

Kitünő minőségű belföldi és angol tea-rumok nagy választékban.

Debreczeni
Ipar és Kereskedelmi Bank

ALAPITTATOTT: 1867.

Debreczen, Szent-Anna-u. 13.

Saját ház.

Magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója.
Alaptőke : 3.000,000 korona. Tartalékok : 750,000 korona.

- **Betéteket** elfogad takarékkönyvre és perselybetét mellett.
- **Kölcsönöket** nyújt váltókra és ingatlanokra.
- **Tőzsdéi megbízásokat** elfogad értékpapírok vételére és eladására.
- **Kibocsát hitelleveleket** a külföld bármely piacára.
- **Bevált és elad** mindenféle idegen pénznemeket.
- **Beszerez katonai** házassági óvadékokat.
- **Safe deposit-ek** (tűz- és betörésmentesek) különböző nagyságban a legmórsé-
 költséges árban állanak ügyfeleink rendelkezésére.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál :

Az igazgatóság.

BORT

utcai elhordásra a lecsó árakban	
ajánlok „DEBRECZENI” sörcsar-	
nokom kimeréséből.	ooo ooo
1914-iki homoki fajpor literje	68 f.
1913-iki homoki fajpor literje	96 f.
1912-iki Rizling vagy Ezerjő literje	120 f.
Villányi vörös literje	160 f.
Tiszta kezelésért jóllalok. Tisztelettel	

Kovács Aladár, szállodás.

Meghívó.

A „**Filléres Takarékszövetkezet Debrecze**” cég az alapszabály 26. § d) pontja alapján 1915. évi január hó 7-én esetleg 14-ik napján d. e. 10 órakor Derecskén, az intézet üzlethelyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a III-ik, IV-ik évtársulat tagjai meghívottnak.

TÁRGY:

- Három igazgatósági tagnak 3 évre megválasztása.
- Két felügyelő-bizottsági tagnak 3 évre megválasztása.

Derecskén, 1914 december 24.

Szathmáry József, elnök.

Aki a közgyűlésen részt akar venni, az alapszabályok 29. és 30. §-aiban foglaltaknak tartozik eleget tenni.

DEUTSCH

fűszer- és csemegeüzletek

Főüzletek:

**Hatvan-utca 9.
Piac-utca 38.**

Flókhüzetek:

**Péterfia-u. 42.
Bethlen-u. 38.
Piac-utca 72.
Csapó-utca 34.**

Ajánlják

**mindig friss és
nagy választé-
ku raktárukat.**

Karácsonyi ajándék katonák részére

Hósapkák, tiszta gyapju	K 1—től feljebb.
Lábszárvédők	K 2-80-tól
Svetterek, gyapju	K 9—től
Hasmelegítő	K 2—től
Nyak- és mellvédők	K 1-50-től
Nyak sálak	K 2—től
KÉZTYÜK minden kivételben	K —80-tól

Gyulay táskák, láteső- és fegyvertokok 1 óra alatt bármily formában elkészíttetnek. :: Hadbavonulóknak 10% engedmény.

Schön Sándor keztyű-, kötszer- és orvosi műszertárban Debreczen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok.

Debreczeni Hitelbank Részv.-társ.

Debreczen, Piac-u. Széchenyi-u. sarok.

Kölcsönöket ad

váltókra, kötelevényekre és folyószámlára a legelőnyösebb kamat mellett.

Elfogad takarékbetéteket

betétkönyvecskére és chek számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak és bérlőknek.

Elfogad tőzsdői megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújt

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.

Leszámítol tárcaváltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészecs csoportban.

Éropénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

STERN JÓZSEF ÉS TESTVÉRE KEFEGYÁR R.-T.

városi raktára

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 22. SZÁM.

Ajánlja saját gyártmányu háztartási

KEFEÁRUIT

a legelőnyösebb gyári áron.

Illatszerek : bőrárak : fésük

igen nagy választékban kaphatók.

HELEN tábori doboz legalkalmasabb ajándék katonáinknak.

Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság

DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 59. SZÁM.

**Foglalkozik a banküzlet
összes ágazataival.**